Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 195 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Rugp. (Aug.) 22, 1946 ★ ★ ★ Metai XXXVI. Dienraščio XXVIII.

Kriaušai

Blokas Praktikoj.
Graikijos "Nepriklausomybė."
Vokiečių Spauda.
SSSR Aviacijos Diena.
Sovietų Progresas.
Rašo D. M. Šolomskas

Iš Washingtono praneša, kad Valstybės Departamentas užgyrė tvarką busimų balsavimų Graikijoj rugsėjo 1 d. Reuter žinių agentūra praneša, kad ir Anglijos valdžia tą pati padarė.

Nieko nuostabaus, nes ką daro diplomatai Londone, tą daro ir Washingtone, ką Washingtone—tą ir Londone. Bet tie diplomatai tvirtina, kad būk "jokio Anglijos — Jungtinių Valstijų bloko nėra."

★ ★ ★

Tai ką reiškia tada Graikijos "nepriklausomybė", kada jos balsavimus tvarko Londone ir Washingtone? Ką mūsų "demokratai" diplomatai pasakytų, jeigu Tarybų Sąjunga balsavimus taip tvarkytų kitoj šalyj?

Nei Bulgarijoj, Rumunijoj, Jugoslavijoj, Čechoslovakijoj, Lenkijoj arba Vengrijoj to nėra. Vengrijoj, kurioj stovi Raudonoji Armija, balsavimus laimėjo reakcija ir iš to "demokratija" džiaugėsi, nes Raudonoji Armija į vidaus tvarką nesikišo.

★ ★ ★

Mr. William L. Shirer rašo New York Herald-Tribune, kad Jungtinėse Valstijose vokiečių kalba išeinanti dienraščiai ir magazinai "isteriškai yra anti - sovietiniai". Jis atžymi, kad jie žiauriai puola Franciją, Lenkiją ir Čechoslovakiją. Bet gražiai pateisina britų elgėsį Palestinoj ir Indijoj, ir Amerikos ginkluotas jėgas Chinijoj. Jau tas vienas faktas parodo, kurion kryptin pasisuko anglo-saksų imperialistų politika ir kas ją užgiria.

★ ★ ★

Rugpjūčio 18 d. Tarybų Sąjungoj buvo Aviacijos Diena. Laike lėktuvų parado Maskvos orlaukyj skraidė įvairiausių naujos rūšies ir po du motorus, ir po tris ir po keturis bombininkų. Buvo ten ir raketiniai lėktuvai ir taip vadinami "jet-propeliniai."

"Kaip danguj, taip ir ant žemės." Kas yra pas mus Amerikoj, tas yra ir pas Sovietus. Bet pas mus yra tokių "žinovų", kurie blofino, kad būk "Sovietų Sąjunga neturi aviacijos."

★ ★ ★

Kada karo išvakarėse Tarybų Sąjungos aviaciją niekino Lindbergas, tai buvo aišku, kad jis pasakojo tą, ką pasakojo Hitleris ir Goebbelsas. Jų buvo tikslas — paruošti visuomenę karui prieš Sovietus, įkalbėti, kad Vokietijai karas bus tik piknikas, nes "Sovietai nieko neturi."

Už tą savo pasaką Goebbelsas ir jo sėbrai brangiai užmokėjo, kada juos Berlyne suspirgino Sovietų tankai, šmirkšdami liepsnas į Reicho Kanceliarijos pagrindį. Bet kokius tikslus turi tie, kurie dabar klaidina mūsų piliečius? Ką jie mano atsiekti savo paikomis pasakomis?

★ ★ ★

Iš Švedijos vis rašo apie tas raketas. Vėliausi švedų pranešimai sako, kad raketos ne vien greitai skrenda, bet jas kokia tai jėga kontroliuoja. Raketos, tai skrenda pirmyn, tai leidžiasi žemyn, tai kyla augštyn, tai apsisuka ir skrenda atgal. Jeigu tai tiesa, tai kas tą daro, tai yra išradęs didesnį dalyką, negu atominė bomba.

★ ★ ★

Mūsų karo jėgos atominę bombą turi nuvežti ir iš lėktuvo ant taikyklio numesti. Gi jeigu kita šalis turi atominę bombą ir gali ją pasiųsti į cielių radio bangomis, tai jį turi didžiausią pirmenybę.

INDIJOJE 150 ŽMONIŲ GYVI SUDEGINTI

Kalkutta, Indija. — Per baisiąsias riaušes tarp mahometonų - musulmanų ir "pagoniškų" indusų, vieni gyvus sudegino 150 kitų vyrų, moterų ir vaikų Bhowanipur kaime, arti Kalkuttos, didžiausio Indijos miesto. Viso riaušėse Kalkuttoj žuvo bent 3,000 žmonių. Dauguma jų lavonų teberiogso gatvėse. Lavonus ryja šunų gaujos ir varnai. Žmonėms labai trūksta maisto.

Pavarė Kapitoną, Kuris Kritikavo Karinius Amerikonų Teismus

Bad Nauheim, Vokietija. —Kapitonas Earl J. Carroll kritikavo karinius amerikonų teismus. Be kitko, jis paskelbė, jog keliolika areštuotų jankių daugiau kaip mėnesį laikoma kalėjime, o dar nesurašyta kaltinimai prieš juos.

Kap. Carroll veikė kaipo teisiamų kareivių advokatas. Aukštieji oficieriai dabar pašalino jį iš advokato pareigų — nubaudė už tai, kad jis kritikavo armijos teismus.

Federacijos Nariai Remia Sen. Meadą

Rochester, N. Y. — Vienas kitas vadas metiniame New Yorko valstijos Darbo Federacijos suvažiavime buvo pasisakęs už republikoną gubernatorių Thomą Dewey, kaip kandidatą naujai tarnybai. Bet didžioji suvažiavimo dauguma sveikino demokrato senatoriaus James M. Meado kalbą ir pasižadėjo remti jo kandidatūrą į gubernatorius. 700 iš 1,200 delegatų jau pasirašė už Meadą.

Washington. — Admirolas W. H. P. Blandy sakė, jog kariniai laivai turės būti kitaip statomi bei pertvarkyti, kad tiktų atominiam karui. Blandy buvo atom - bombų sprogdinimo komandierius ties Bikini sala.

Amerika Protestuoja, kad Jugoslavai Puola Lekiančius per Jugoslaviją Amerikonus

Jugoslavai Sako, Amerikos Lėktuvai Nepaisę Protestų ir Įspėjimų, Laužę Jugoslavų Teises Ore

Washington.— Jungtinės Valstijos pasiuntė jau trečią protesto notą Jugoslavijai. Dabar Amerika protestuoja, kad jugoslavai apšaudo amerikinius lėktuvus, kurie "dėl blogo oro" esą kartais priversti iškrypt iš savo kelio ir skrist per jugoslavų žemę. Paskutinis protestas sako, jog karinio amerikonų transporto lėktuvas C-47 atsidūręs debesyse rugp. 9 d. ir todėl pasisukęs skristi per Jugoslavijos kampą į Italiją. Tuomet du jugoslavų lėktuvai apšaudė amerikinį lėktuvą, sužeidė vieną jo keleivį (turkų oficierių), privertė lėktuvą nusileist žemyn ir suėmė jo vairuotojus ir keleivius. Amerika reikalauja tuoj paleisti suimtuosius.

Jugoslavijos Atsakymas

Belgrad, Jugoslavija. — Jugoslavų premjeras maršalas Tito pareiškė, jog jis pats matė, kaip tas Amerikos lėktuvas visiškoje giedroje, be jokių debesų, skrido virš Jugoslavijos. Jugoslavai davę jam ženklus ir įspėjimus, kad saugiai nusileistų į lėktuvų aikštę. Bet amerikonai nieko nepaisę ir tolyn skridę; tik tuomet jugoslavai apšaudę lėktuvą, priversdami jį nusileist ant lauko.

Maršalas Tito savo kalboj darbininkams sakė, jog kariniai ir civiliai Amerikos lėktuvai kasdien skraidę per Jugoslaviją, laužydami jos teises ore, kaip nepriklausomo krašto. Jugoslavija dėl to kartotinai protestavo, bet Amerika nekreipus dėmesio į protestus. Tito pareiškė, kad Jugoslavija nori taikos, bet ne tokios taikos, "už kurią turėtų užmokėti bile kainą."

PAKARTAS SLOVAKIJOS IŠDAVIKAS BELA TUKA

Praga.— Čechoslovakijos teismo sprendimu, tapo pakartas teologijos profesorius Bela Tuka, kaip savo krašto išdavikas naciams. Vokiečiai buvo paskyrę Tuką Slovakijos premjeru. Tuomet jis, tarnaudamas Hitleriui, paskelbė karą prieš Sovietų Sąjungą. Tuka atsižymėjo ir kaip žydų persekiotojas.

KAS SPRENDŽIA APIE KAINAS

Washington. — Valdinė Komisija Kainoms Iškontroliuoti arba atkontroliuoti susideda iš šių trijų asmenų: du bankininkai — Roy L. Thompson ir Daniel W. Bell—ir popieros fabrikantas George H. Mead.

AMERIKOS NOTA DĖL RINKIMŲ LENKIJOJE

Washington.— Jungtinės Valstijos pasiuntė Lenkijos valdžiai reikalavimą, kad nevaržytų Valstiečių Partijos pasiruošimų rinkimams. St. Mikolaičiko "valstiečiai" skundėsi dėl tariamų varžymų. Varšavos valdžia kaltina tuos "valstiečius," kad jie padeda fašistam terorizuot žydus ir demokratinius lenkus.

Portugalijos Premjeras Ragina Ameriką Laikyti Atom-Bombų Slaptybę

Lisbon, Portugalija. — Kelionėje į Viduržemio Jūrą, milžiniškas Amerikos lėktuvlaivis "Franklin D. Roosevelt" staptelėjo Portugalijos uoste.

Fašistuojąs Portugalijos premjeras Antonio Salazar, sveikindamas amerikinį svečią, ragino Jungtines Valstijas laikyti slaptybę, kaip atominės bombos dirbamos. Sykiu Salazar gąsdino komunizmo pavojum.

Istanbul. — Bent trys dabartiniai Turkijos ministrai yra ėję mokslus naciškoj Vokietijoj.

OFICIALIAI DAR TYLIMA DĖL ANTRO NUMUŠTO ŽEMYN AMERIKOS LĖKTUVO

Washington.— Jungtinių Valstijų protestai Jugoslavijai dar nepalietė antro Amerikos lėktuvo, kuris buvo nušautas žemyn ties Bled rugpjūčio 19 d. Neoficialiai buvo skelbiama, kad šį amerikinį transporto lėktuvą nušovę, esą, jugoslavų lėktuvai ir priešlėktuvinės patrankos. Su lėktuvu žuvę trys amerikonai lakūnai, o du parašiutais išsigelbėję.

Jugoslavijos protesto nota Amerikai sakė, jog 172 amerikiniai lėktuvai skrido per jugoslavų žemę nuo liepos 16 iki rugpjūčio 8 d.

Amerika atsakė, kad tiktai 74 amerikiniai lėktuvai tuo laikotarpiu lėkė per Jugoslaviją.

PRAŠALINTAS IŠ UNRRA GENEROLAS, SKLEIDĘS GANDUS PRIEŠ SOVIETUS

Berlin. — UNRRA pašalpų organizacijos direktorius La Guardia paleido iš tarnybos anglų generolą Fredericką Morganą. Morganas buvo UNRRA skyriaus galva rūpintis "išvietintais" žmonėmis Vokietijoje.

Jis skleidė paskalus, kad "rusų šnipai," girdi, vartodami UNRRA ženklus, veikią tų žmonių stovyklose vakarinėje Europoje. Menama, kad už tuos paskalus Morganas ir pavarytas. Pernai Morganas buvo paskelbęs, kad žydai padarę sąmokslą iškraustyt visus žydus iš Europos, ir tam sąmokslui jie, esą, sudėję daug pinigų. Kiti UNRRA pareigūnai reikalavo pašalint Morganą už propagandą prieš žydus. Paskui jis, tačiaus, buvo paliktas dar patarnauti.

Sovietinėj Vokietijos Daly Lygybė Moterims su Vyrais

Berlin. — Karinė Sovietų vyriausybė savojoj Vokietijos dalyje išleido įsakymą, kad moterims darbininkėms turi būti mokama lygios algos, kaip ir vyrams, pramonėje, važiuotėje, versle, žemdirbystėje ir valdinėse įstaigose. Sovietai įveda lygybę moterims su vyrais kas liečia visas darbo sąlygas.

New York. — Barzdaskučiai streikuosią rugs. 16.

Bus Nupigintas Siuntinėjimas Oro Paštu

Brooklyn, N. Y.—Čionaitinių paštų viršininkas Edward J. Quigley pranešė, jog nuo spalių (October) 1 d. bus nupiginti naminiai siuntiniai oru. Dabar reikia 8 centų vertės paštaženklių už siuntinio unciją arba jos dalį. Po spalių 1 d. užteks 5 centų. Tiek pat ir siunčiant Amerikos kariams užsienyj.

ORAS. — Būsią lietaus.

ANGLŲ-AMERIKONŲ KARO LAIVŲ MANEVRAI

Washington, rugp. 21.— Amerika pasiuntė du savo admirolus į amerikinių karo laivų manevrus Viduržemio Jūroje, turbūt, Italijos - Jugoslavijos srityje. Teigiama, kad Jungtinių Valstijų ir Anglijos karo laivai išvien darys manevrus. Ten yra vienas Amerikos lėktuvlaivis, keli šarvuotlaiviai ir kt.

SIŪLOMA PRIIMT 100,000 ŽYDŲ Į JUNGTINES VALSTIJAS

Berlin. — UNRRA direktorius La Guardia sakė laikraštininkams, kad Jung. Valstijos turėtų priimt 100 iki 120 tūkstančių benamių Europos žydų.

KARINIAI JANKIŲ LĖKTUVAI LYDĖS KELEIVINIUS?

Washington.— Amerikos valdininkai kalbasi, gal kariniai jos lėktuvai turės lydėti ir saugoti keleivinius amerikonų lėktuvus, skraidančius per Balkanų šalis. Jugoslavija taipgi Balkanų kraštas.

Amerikos vyriausybė įsakė savo lakūnams vengti tolesnių skraidymų per Jugoslaviją.

Kriminaliai Nusikaltimai Amerikoj Padaugėjo dar 13 Nuošimčių

Washington.—Nauja piktadarybių banga pakilo Jungtinėse Valstijose, kaip pranešė J. Edgar Hoover, Washingtono valdžios seklių (FBI) direktorius.

Jis paskelbė, jog per šešis pirmuosius šių metų mėnesius kriminalių nusikaltimų skaičius pašoko 13 nuošimčių aukščiau, negu pernai per tą patį pusmetį. Tai didžiausias piktadarybių padaugėjimas nuo 1930 metų.

Manila, Filipinai. — Čia įvyko vidutinis žemės drebėjimas.

PIENAS IR GRŪDAI BUS BE KAINŲ KONTROLĖS

Washington. — Valdinė Iškontroliavimo Komisija nusprendė sugrąžint mėsai tokią kainų kontrolę, kaip iki birželio 30 d., bet paliko be jokio tvarkymo kainas pieno, sviesto ir kitų pieninių valgių. Ta komisija taipgi nutarė nekontroliuot kainas kviečių, rugių, "kornų" ir kitų svarbiausių grūdų, o mėsos bizniams primokėt $684,000,000 iš valdžios iždo, kad išlaikyt jų pelnus.

Egiptas Atmetė Anglų Siūlomas Naujosios Sutarties Sąlygas

Aleksandrija, Egiptas. — Egipto vyriausybė atmetė anglų siūlymus dėlei pakeitimo senosios sutarties su Anglija. Anglai pirmiau siūlėsi ištraukt savo armiją iš Egipto per 5 metus, paskui nusileido iki 3 metų. Egiptėnai reikalavo, kad Anglija atšauktų savo kariuomenę iš Egipto per vienus metus. Egiptas taip pat reikalavo pripažint jam Anglo - Egiptinį Sudaną. Anglai atmetė šį reikalavimą.

Holandai Smarkiaus Puls Indonezus

Batavia, Java. — Holandija planuoja paplatint ir pasmarkint karą prieš Indonezijos patrijotus, paskelbusius savo respubliką. Indonezai sučiupo holandų dokumentus, iš kurių patyrė priešų planus. Anglija talkauja Holandijai prieš tautinę indonezų laisvę. Holandų kariuomenė, be kitko, vartoja amerikinius lėktuvus ir kitus karinius įrengimus prieš indonezų respubliką.

DU ŽUVO LĖKTUVO NELAIMĖJE

Moline, Ill. — Nukrito čarteriuotas lėktuvas. Du asmenys tapo užmušti ir 10 sužeista.

Boston. — Persirengęs kapitono rūbais, plėšikas pavogė armijos automobilį.

Amerikiniai Chiango Lėktuvai Atakavo Komunistų Miestą

Peiping, Chinija. — Chinijos tautininkai, vartodami 10 amerikinių lėktuvų, apšaudė ir bombardavo Kalgan miestą, valdomą chinų komunistų. Jie užmušė 6 žmones ir sužeidė 17. Kalgan stovi toli už naminio karo fronto tarp Chiang Kai-sheko tautininkų ir chinų komunistų. Tas miestas yra svarbus geležinkelio centras, arti Mongolijos sienos. Per Kalganą eina tiesioginė geležinkelio linija iš vidurinės Chinijos į Mandžuriją.

Amerikiniai Chiang Kai-sheko lėktuvai taipgi skraidė virš chinų komunistų sostinės Yenano. Tautininkų komanda šaukė komunistus pasitraukt nuo Tatung miesto. Komunistų kariuomenė, visomis pusėmis apgulus Tatungą, tikisi neužilgo jį užimti.

Aviacijos parodoj prie Maskvos aštuoni mūšio lėktuvai—"Jak" skrido, darydami visokias figūras. Juos kontroliavo radijo bangomis.

Anglai Pradės Mirtiną Terorą, Sako Palestinos Žydai

Jeruzalė. — Palestinos žydų organizacija Hagana per slaptą radiją įspėjo savo tautiečius, kad anglai pradės naujus teroro žygius. Tas radijas "Izraeliaus Balsas" teigė, kad jie ruošiasi žydus urmu areštuoti, smerkti ir žudyti.

Žydų vadai karčiai protestavo, kad anglai prisigabeno arabų kareivių iš neva nepriklausomo Transjordano krašto ir naudoja juos prieš žydus.

Žydai per savo radiją pareiškė: "Mes esame pasiryžę laikytis prieš angliškąjį kartuvių režimą." Jie ragino saviškius nebendradarbiaut su anglų valdininkais, o jei policija reikalauja parodyt pasportą, tai žydas bei žydė turi tik tiek atsakyt: "Aš esu žydas iš Palestinos."

New York. — Darbo Federacijos laivakrovių streikas sulaikė 43 laivus New Yorko ir Brooklyno prieplaukose.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President ..... Jos. Weiss
Secretary Treasurer ..... D. M. Sholl
Editor ..... Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ar Suteiks Ispanijos Fašistams Paskolą?

Iš Londono atėjo žinia, kad Ispanijos fašistų režimas, priešakyj su Hitlerio ir Mussolinio pastatytu diktatorium generolu Franco, prašo pas Jungtines Valstijas $500,000,000 paskolos. Ispanijos fašistai tą paskolą panaudotų prieš kylančią demokratiją savo šalyj ir didesniam prie karo prisirengimui. Jeigu mūsų šalies vyriausybė suteiktų Ispanijai tokią paskolą, tai būtų atvira pagalba fašistams ir išstojimas prieš Ispanijos liaudį.

Bet Londone numato, kad Washingtonas gali suteikti Ispanijai tą paskolą dar pirm spalių mėnesio. Ten daro šias išvadas:

(1) Washingtone Mr. Byrnes pasekėjai nori stiprinti bile antisovietinę grupę Europoj ir Azijoj. Londone mano, kad, jeigu Mr. Byrnes gali remti Chinijoj generolo Chiang Kai-sheko reakciją prieš tos šalies demokratiją, tai kodėl jis ir jo vienminčiai negali remti generolo Franco?

(2) Anglo-saksų "demokratai" pasirūpino, kad Turkijoj fašistai pravestų fiktyvius valdžios rinkimus, tam, kad Turkijai pridavus "demokratinę" spalvą. Jie intervencijos globoj tokius "balsavimus" pravedė Graikijoj, tai gali patarti ir generolui Franco įvesti Ispanijoj "demokratiją," kaip įvedė Graikijoj ir Turkijoj.

(3) Londone numato, kad Wall stryto imperialistai darys žygių Ispanijoj, kad sutvirtinti ten biznio reikalus, nes pastaruoju laiku vis daugiau įsigali Anglijos kapitalistai ir Wall stryto kapitalistus stumia laukan. Jie numato, kad suteikta Ispanijos fašistams paskola pakeltų tą biznį.

(4) Londone mano, kad Washingtono tūli politikai dės pastangų, kad Jungtinių Tautų Organizacijoj niekais pavertus Potsdamo Konferencijos ir Jungtinių Tautų organizacijos nutarimą, kuris draudė priimti Ispanijos fašisto generolo Franko valdžią į tą organizaciją.

Jeigu prisiminsime, kaip Britanijos imperialistai kovojo Jungtinių Tautų Saugumo Taryboj už Ispanijos fašistus, kaip jie ir Wall stryto diplomatai, su pagalba savo kolonijų atstovų, niekais pavertė Lenkijos ir Tarybų Sąjungos pastangas, kad panaudoti Jungtinių Tautų organizaciją pagalbai Ispanijos liaudies, tai nebus nuostabu, jeigu greitoj ateityj ponai Attlee, Bevinas, Byrnesas, Connally, Vandenbergas ir kiti atvirai stos už Franko režimą.

Juk, argi imperialistų spauda neniekino Bulgarijos, Rumunijos ir Jugoslavijos liaudies, kada ten liaudis suėmė hitlerininkus ir sušaudė, kaipo šalies išdavikus? Argi tie "demokratai" nesėbrauja Chinijoj, Lenkijoj, Vengrijoj, Austrijoj, Graikijoj ir Vokietijoj su tais, kurie buvo Hitlerio ir Mussolinio talkininkai?

Didžiųjų Ežerų Marininkų Streikas

Penkių didžiųjų ežerų, kurie yra tarpe Jungtinių Valstijų ir Kanados — marininkai—laivų ir prieplaukų darbininkai — streikuoja. Į streiką išėjo apie 5,000 marininkų, kurie sustabdė apie 120 laivų. Iki šiol tik apie 75-ių laivų marininkai priklausė prie National Maritime unijos. Kaip matome, tai streikas apėmė ir daug laivų, kurių darbininkai nebuvo organizuoti.

Marininkai reikalauja, kad darbininkai būtų visų laivų organizuoti į uniją, kad jų darbo valandos nuo 56-ių būtų sutrumpintos iki 40 valandų į savaitę, kad algos būtų pritaikytos prie pragyvenimo brangumo. Tūlos laivų kompanijos, kurių ten yra dešimt, jau sutinka su darbininkų reikalavimais, bet tūlos ne.

Marininkai solidariai streikuoja. Jų streikui pritaria ir kiti darbininkai. Į Detroit atplaukė "S.S. Bayton" laivas iš Kanados. Kanadiečiai marininkai atsisakė tavorus iškrauti, kadangi Jungtinių Valstijų darbininkai-marininkai yra streike. Laivas buvo atvežęs plieno fabrikui reikmenis. Plieno fabriko kompanija norėjo, kad jos darbininkai iškrautų iš laivo reikmenis. Bet United Steel Workers unijos 1299-to lokalo darbininkai atsisakė tai padaryti. Marininkų unijos prezidentas Joseph Stack atsikreipė į CIO unijų prezidentą Mr. Philip Murray, kad jis paveiktų į Clevelando ir Buffalo organizuotus darbininkus, kad ir jie nieko neiškrautų iš laivų ir nieko į laivus nesukrautų.

Marininkų unijos prezidentas kaltina, kam valdžia leido Kraštų Apsaugos (U. S. Coast Guard) įguloms tūlus laivus operuoti. Pasirodo, kai kurie laivai išplaukė su permažai žmonių, taip, kad gali atsitikti nelaimių. Tas Kraštų Apsaugos viršininkų elgėsis ne tik kad laužo streiką, bet ir yra pavojingas žmonių gyvybei.

Marininkų unijos vadai pasitiki, kad darbininkams solidariai laikantis ir gaunant kitų unijų darbininkų pagalbą, streikas bus laimėtas. Jų reikalavimai turės būti išpildyti, nes jie yra teisingi ir būtinai reikalingi, kad tie darbininkai ir jų šeimos žmoniškai galėtų gyventi.

Kas ką rašo ir sako

EKUADORIUS SIŪLO AMERIKIEČIAMS ŽEMĖS!

Šiomis dienomis Laisvės redakcija gavo iš Quito miesto, Ecuador respublikos (ji yra Pietų Amerikoje) sostinės aplinkraštį, taikomą laikraščiui. Jame žymima, jog tame krašte yra siūloma geros žemės (iš viso 125,000 akrų) britams ir amerikiečiams, norintiems ten apsigyventi. Kiekvienas tokis kolonistas gali gauti 50 hektarų (arba apie 124 akrų) už dyką žemės; jis galįs ten įsivežti savo asmeninius daiktus ir žemei dirbti mašinas be jokio muito.

Žemė randasi apie 125 mylios atstume nuo Quito, aukštai, 600 pėdų virš vandens, ir t.t.

Mums neaišku: kodėl Ecuadoriaus valdžia siūlo žemę tik amerikiečiams arba britams? Juk britai, jei norėtų, galėtų lengvai įsigyti žemės Kanadoje, o amerikiečiai turi užtenkamai žemės čia pat.

Jeigu Ecuadoriaus valdžia iš tikrųjų norėtų turėti savo krašte daugiau gyventojų, tai ji privalėtų pasikviesti pabėgėlius iš Vokietijos, kurie nieko neveikia, bet yra matinami, kaip parazitai, žmonių sudėtomis aukomis arba kitų valstybių lėšomis.

Matyt, Ecuadoriaus valdžia pabėgėlių nenori, nes žino, kad ten yra vilkai avies kailyj: jie nori ne dirbti, bet ponauti, — valdyti kitus, mušant ir slopinant.

Bet tokių, kurie nori tik valdyti, tinginiauti ir nieko nedirbti, Ecuadoriuje irgi netrūksta.

KO NORI VATIKANAS?

Overseas News Agency korespondentas Paryžiuje žymi, kad Jungt. Valstijų ambasadorius Vatikane, Myron C. Taylor, grįžtąs į Jungt. Valstijas su tam tikra svarbia misija: Vatikanas norįs, kad Jungt. Valstijos ir Didžioji Britanija taip greit neištrauktų savo kariuomenių iš Italijos. Kaip žinia, Tarybų Sąjunga susitarė su Amerika ir Anglija, kad, po 90 dienų nuo pasirašymo Paryžiaus taikos, Anglija ir Amerika ištrauks savo kariuomenes iš Italijos, o Tarybų Sąjunga — iš Bulgarijos.

Matyt, tai popiežiui nepatinka. Jis bijosi Italijoje liaudies judėjimo; bijosi, kad liaudis nepareikalautų pravesti griežtesnių šalyje socialių reformų, todėl jis nori, kad Amerikos ir Anglijos kareiviai ten ilgiau pasiliktų, kol liaudis aprims!

Aišku, ambasadorius Taylor neprisipažino, kad jo misija turi tokius planus, bet žmonės, giliau dalykus seką, mano, kad jis juos turi.

Kitas dalykas: Vatikanui rūpi sudaryti lotynų kraštų (katalikiškų) bloką, į kurį, be abejo, įeitų Italija, Francija, Ispanija ir, gal būt, Portugalija.

Vatikanas pilnas visokių skymų ir machinacijų, kuriomis manąs bus galima prailginti fašizmo viešpatavimas Ispanijoj, Portugalijoj ir jo sutvirtinimas pačioje Italijoje.

Ką Gali Duot Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas?

Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas, įvyksiąs š. m. rugpiūčio 24 d. Montevidejuje turėtų duoti gražių pasekmių. Tačiau tenka turėti omenyje tai, kad P. A. sąlygos darbui yra labai sunkios.

Kongrese, be abejo, bus pirmas klausimas tai taktikos ir sriovinės vienybės reikalas. Pietų Amerikoje penktoji kolona buvo ir dar yra stipri. Penktakolonistai žino, kad jie dirba pragaištingą darbą, bet jie turi laisvę kalbėti ir kalba drąsiai, todėl jiems pavyksta prigauti nemažai ir darbo žmonių. Tuo pačiu sykiu pažangieji, susipratusieji žmonės priversti tylėti arba kalbėti pusbalsiai.

Daug Kongreso dalyvių turės kalbėti atsargiai, tačiau jų pasiryžimas ir energija padės jiems atlikti savo pasimojimus ir jie praves daug gerų tarimų liaudies naudai.

Argentinoje gyvenantieji draugai lietuviai jau per virš desėtką metų gyvena prie fašistinių sąlygų. Jų organizacijos buvo draskomos, paviėniai veikėjai areštuojami, mušami; kai kuriems sveikata atimta visam jų amžiui.

Nuo 1939 m. iki dabar tapo uždaryta dvi lietuvių kultūrinės bendrovės su savo organais, Rytojumi ir Momentu. Rytojui sutvirtėti daug padėjo drg. Rasoda - Mizara. Momentas taip pat turėjo geras pasekmes tarp pažangiosios visuomenės. Tiedu smūgiai, paleisti iš reakcijos pusės, pakenkė judėjimui labai daug. Nepaisant to, dabar argentiniečiai ir vėl pirko nuosavybę, — namą vertą 32,000 pesų!

Prieš keletą metų nebuvo nei minties šaukti Pietų Amerikos Lietuvių Kongresą, bet šiuo metu jie tai daro, tikėdamiesi tuo glaudžiau apsivienyti, susitvirtinti ir žengti pirmyn.

Valio Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas!

V. J. Venskūnas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Vincui Kazlauskui, Forest Hills, N. Y. — Gavome draugo rašinėlių pluoštą. Peržiūrėsime ir prie progos tikimės juos sutalpinti į Skaitytojų Balsus.

Feliksui Grigui, Torrington, Conn. — Tamsta klausiate, ar asmuo, nuvykęs į Lietuvą, turėdamas pinigų, gali iš jų laisvai gyventi, jei jis jais neišnaudoja kitų žmonių, ar tarybinė vyriausybė neatimtų iš jo pinigų? Taip, asmuo, nuvykęs į Lietuvą, ar į bet kurią kitą tarybinę respubliką ir nusivežęs savo pinigų, gali laisvai iš jų gyventi ir valdžia iš jo pinigų neatims. Tarybų Sąjungoje yra milionai žmonių, turinčių sutaupų bankuose ir kada nori tas sutaupas gali išsiimti ir daryti su jomis ką tik nori. Tarybų Sąjungoje yra principas: kas nedirba, tas ir nevalgo, tačiau darbo žmogus, susitaupęs tam tikrą sumą pinigų, yra tas žmogus, kuris dirbo, kuris dirbdamas taupė ir dėl to jis yra ant savo uždirbtų pinigų "pilnas bosas", kaip sako amerikonai.

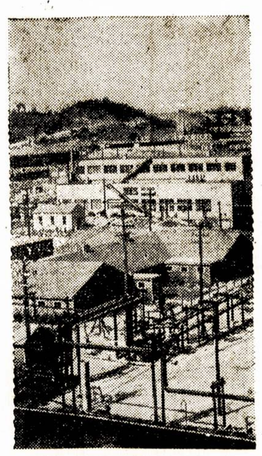

Pasiryžusios pakelti pietinių valstijų darbininkų gyvenimo lygį, unijos pradėjo tenai organizavimo kampanijas. Oak Ridge, Tenn., atominės energijos šapos buvo unijų didžiausiu siekiu.

Ką Veikia Lietuviai Komunistai?

Nacionalė lietuvių komunistų konferencija, įvykusi liepos 6 d., Brooklyne, pasibrėžė plačią veikimo programą, kuri buvo išdėstyta konferencijos pareiškime.

Tasai pareiškimas apibūdina lietuvių komunistų veiklą ir uždavinius sekamai:

1. Dėl karinių sąlygų ir oportunistinės Browderio vadovybės partinės eilės žymiai sumažėjo. Dabar reikia tas eiles atbudavoti —iki naujų metų įtraukti į partiją bent 300 lietuvių. Kadangi šiuo metu komunistiniam veikimui yra didesnis pritarimas, negu praeityje, tai susidaro geresnės sąlygos gavimui į partiją naujų narių.

2. Masiniame lietuvių judėjime mes esame padarę nemažai pažangos. Pažangiosios lietuvių organizacijos ir pažangioji spauda gerokai sutvirtėję. Tuo mes galime pasidžiaugti. Bet turime ir toliau tvirtinti masines organizacijas, stiprinti pažangiąją spaudą.

3. Kovodami prieš Amerikoj didėjančią reakciją, kartu turime smarkiau kovoti ir prieš lietuviškus fašistus, klerikalus ir socialistus, kurie dirba bendrai su kitataučiais fašistais, reakcionieriais. Senuose susivienijimuose turime padėti reakcinės vadovybės opozicijai sutvirtėti ir pastovų demokratinį veikimą sudaryti.

4. Daug lietuvių priguli įvairiose unijose. Jie reikia supažindinti su pažangiuoju veikimu, taipgi iš jų tarpo gauti nemažai naujų narių į partiją.

5. Turime daugiau dėmesio kreipti į veikimą tarp lietuvių jaunimo, tarp čiagimių lietuvių. Tai svarbus darbas, kuris reikalauja talkos suaugusiųjų veikėjų. Visą eilę čiagimių lietuvių turime įtraukti į partines eiles, į komunistinį veikimą. Iš jų išaugs nauji veikėjai.

6. Konferencijoj paaiškėjo, kad nemažai mūsų partinių draugų persiaurai žiūri į įvairius klausimus. Pasireiškia kai kur sektantizmo dvasia. O tas parodo, kad reikia mūsų draugams daugiau lavintis, daugiau susipažinti su marksizmu - leninizmu, steigti lavinimosi grupes.

7. Konferencija išrinko Nacionalį Lietuvių Biurą iš septynių veikėjų. Biuras išsirinko pirmininką, sekretorių ir jaunimo direktorių. Biuras nusitarė dėti pastangas, kad konferencijos tarimus gyveniman pilnai pravesti.

Konferencija atsišaukė į visus lietuvius komunistus ir simpatikus su prašymu, kad jie padėtų konferencijos tarimus vykinti gyveniman.

Nacionalis Lietuvių Biuras išsiuntinėjo informacinį laišką, kuriame jis prašo konferencijos pareiškimą apsvarstyti ir gyveniman vykinti.

Kiek žinoma, Brooklyno Lietuvių Komunistų Kliubas plačiai apdiskusavo konferencijos tarimus. Jisai nusitarė darbuotis, kad žymiai prisidėti prie gavimo į partiją 300 naujų narių.

Chicagos Kapsuko Kliubas taipgi apsvarstė pareiškimą ir nusitarė pravesti iki naujų metų vajų, kuriame pasižada gauti 20 naujų narių.

Laukiame žinių ir iš kitų kolonijų, kas ten veikiama, kad įvykinti gyveniman konferencijos tarimus.

Vienas žymiųjų mūsų darbų šiuo metu turi būti rinkiminė kampanija. Tuo klausimu konferencijos pareiškimas sako: **"Artinasi ruduo, o su juo ir kongresiniai rinkimai. Mūsų Partijos nariai privalo rinkiminėj kampanijoje uoliai dalyvauti, veikiant sulyg nustatyta partijos linija."**

Aktyviai dalyvaudami rinkimų kampanijoje, tuo pačiu metu galime gauti naujų talkininkų ir naujų narių į partiją.

Nac. Liet. Biuro Sekr.

ŠIĄ DIENĄ pas KRIENĄ

Kai užeina noras ką išbarti, parašyk jam aštrų laišką, bet to laiško neišsiųsk. Taip Abr. Lincolnas padarė, parašydamas aštresnio tono laišką generolui Meade, civilinio karo metu, bet to laiško niekad neišsiuntė, tuomi parodydamas savo asmens kilnumą.

Tas nedorėlis Naujienų korespondentas iš Bostono, andai bandęs išniekinti kai kuriuos laisviečius, atsidūrė kalėjiman. Neišvengiamai pataikė "kirvis į akmenį." Tegu dabar nusišaipo Naujienos!

THESE ARE THE TIMES

By Matt Sholomskas

ELEMENTARY PHYSICS tells us that frozen matter has no fluency. In other words, a frozen object is not liquid and cannot flow. But this law of physics is no obstacle to the "embassies" of the former fascist governments of the Baltic States. Funds frozen by the United States State Dep't. after the old Baltic regimes got the bounce in 1940 are fast melting away.

—o—

How the "embassies" of the old Lithuanian, Estonian and Latvian governments melted the "ice" is told by Malcolm Hobbs in a story for the Overseas News Agency. Datelined August 1, 1946, the item reveals that while the "frozen" money was fast slipping away, the "ministers" were far from slipping.

—o—

In June of 1941 Estonia had a balance of $4,300,000, according to the Hobbs story. Latvia's assets "frozen" in the United States at that time were $7,000,000. Tiny Lithuania drew up the rear with only $1,500,000. But in the intervening time, between June 1941 and Dec. 31, 1945, there must have been a great thaw. By the end of that period the assets of each of the three Baltic States had melted down as much as $1,100,000 to $2,300,000.

—o—

The $4,300,000 chunk of "ice" available to the non-representative Estonian Legation had shrunk to a mere $2,000,000. After the Latvian "minister" Alfred Bilmanis put the heat to the "frozen" nest-egg, the Latvian balance stood at $4,900,000. Povilas Žadeikis, the Lithuanian "minister" without a country, had to go easy on his chunk. Having less to "unfreeze," the Lithuanian "ministry" melted only $1,100,000's worth. This left the fast-melting "frozen" Lithuanian fund with only $400,000.

—o—

By just applying simple mathematics, one gets a pretty fair picture "that all that's frozen is not cold." Some pretty hot times must have been had by all.

—o—

Let's apply some simple arithmetic to the lavish expenditures from each of the three funds. Over a period of five years $2,300,000 slipped from the "frozen" funds of Estonia. This averages to $460,000 expended per pear.

In the same time $2,100,000 was chipped from the Latvian "frozen assets." This would amount to spending $420,000 annually.

Lithuanian ice-men used their ice-picks more sparingly and only chipped off a yearly average of $220,000.

—o—

From all this one can conclude that being a "minister" without a country to represent is one of the better paying jobs today. It has its disadvantages, though. You're unemployed when the "ice" melts away and you don't receive any unemployment compensation.

—o—

But the ertswhile Baltic "diplomats" aren't letting their money slip away foolishly. It isn't flowing away in champagne at some "embassy" ball. Nor is it being stuffed into high hats or sewn into swallow tails. Even the best dressed diplomat could not spend that much on his wardrobe.

—o—

Much of the chips is being poured into the propaganda grinder. These career diplomats are a peculiar lot. They wouldn't know what to do if they lost their jobs for good. So they're taking out a form of unemployment insurance with the money they spend. It goes into the grinder, and out of the grinder comes tirades against the present governments in the three Soviet Baltic Republics. And with their rusty phonograph and their broken record they would pull-off another Pied-Piper of Hamlin and lead the people to disaster. For what is disaster for the people, is good fortune for them. Once the people are hog-tied, these wash-outs will be back on top again.

Užrašai iš Karo Meto Lietuvoje

(Ištraukos iš dienoraščio 1941-1944 m.)

Rašo KAROLIS VAIRAS

(Tąsa)

Vakare ėjau į Konrado kavinę. Pačiam rūpi gauti žinių. Konradas seniau buvo lyg kokia birža, kur susirinkdavo visokio plauko veikėjai ir "veikėjai." Čia būdavo viso Kauno pletkininkų ir poniučių rendezvous vieta. Susitikdavai čia tuos, su kuriais norėdavai susitikti. Dažnai matydavai ir tuos, kurių nenorėdavai matyti.

Nudžiugau, pamatęs gražiąją ponią, rašytojo P. V-no žmoną, kelioms dienoms atvykusią iš Vilniaus. Kalbėjau su ja. Rytoj 8 valandą ji išvažiuoja į Vilnių. Prašiau ją kuriais nors būdais susisiekti su Terese.

— Pasakyk jai, geroji ponia, kad motina labai nerimsta ir rūpinasi. Tegu ji parvažiuoja pas motiną. Galite pasakyti, kad ir tėvas nuo birželio 22 dienos yra be tarnybos. Išvyko į kaimą.

Ponia V. ne tuojau teatsakė į šį mano prašymą. Vėliau paaiškėjo, kad ji, tur būt, ieškojo žodžių, kuriais būtų galėjusi sušvelninti skaudžią man ir ypač brolienei žinią. Ji girdėjusi, — sakė man, — kad Teresė esanti gestapininkų suimta ir laikoma Vilniaus kalėjime. Tik ji nežinanti, ar Lukiškių ar Panėrių kalėjime.

— Už ką? — klausiu, nustebęs.

— Gal tai tik gandai, — ji sako. — Dabar juk visi gandais ir gyvename. Gal netiesa. Už ką? O kas dabar žino, kas ir už ką gali būti sulaikytas? Gal ryšium su jos vyru. Apie jį taip pat nėra jokių žinių. Bent tikrų žinių nėra. Vilniuje kalba, kad jis slapstosi Lietuvoje. Kitų sakoma, kad gestapininkai jo ieškąs. Girdėjau taip pat kalbant, kad jis esąs Kauno kalėjime, gestapininkų žinioje. O tokius, kaip jis, vokiečiai šaudo. Už jį pasisakytų ir jį gintų visi, kas tiktai jį pažino. Kuria čia dabar pasaka ir galėtum įtikėti?

-:- -:- -:-

Kauno gyvenimo paradoksas: Pramonės Prekybos ir Amatų Rūmai paskelbė, kad rengiami kelių savaičių prekybos srityje kadrams paruošti kursai. Bet juk prekybos, kaip tokios, Kaune nebeliko. Laisvoji prekyba suvaržyta, krautuvės užsidaro, iš turgaviečių žmonės išvejami arba sulaikomi. Ir kitas įdomus šios dienos spaudoje pranešimas — tai tarnautojų atlyginimo normavimas. Vokiečiai randa, kad tarp aukštesniųjų ir žemesniųjų tarnautoju esas sudarytas labai didelis skirtumas aukštesniųju naudai, nepateisinamas, kaip sako ELTA, socialiniu požiūriu. Ketinama nustatyti atlyginimo maksimumas įstaigose 1,-500 rublių ir minimumas 250 rb. Įdomiausia tai, kad nepasakyta, kuri aukštoji įstaiga padarė tokį nutarimą. Jis įsigalioja nuo liepos 1 dienos.

-:- -:- -:-

1941.VII.18 d. Penktadienis.

Buvau nuėjęs pas brolienę už Nemuno. Neradau namie. Palikau raštelį, pranešdamas gautas iš ponios V-nės žinias ir patardamas skubos keliu gauti Kauno karinio komendanto leidimą nuvykti į Vilnių ir daryti žygių Teresei išlaisvinti. Manau, kad tai yra tiesioginė ir pirmoji tėvų pareiga ir reikalas. Ten, kur reikalinga, tatai supras. Tėvai kitaip ir negalėtų, rodos, pasielgti. Aš dėl nesveikatos nelabai tegalėčiau dabar pats vienas važiuoti į Vilnių.

Grįždamas, susitikau su artistu St. P-ka. Kalbėjom apie teatrą. Jis sakė, kad esama susirūpinimo dėl pastatymo scenoje mano išverstos Shakespearo komedijos "Atkakliosios ramdymas." P-ka plačiai užsimoja: orkestras, kostiumai, dekoracijos etc. pareikalaus daug lėšų. Teatro vadovybė nelabai tepritarianti jo planams. Komedijos bent šiuo sezonu nepastatys.

Vokiečiai skubiai stengiasi sunormuoti gyventojų maitinimą ir maisto atsargų kontrolės reikalą. Šiandien įsakyta visų miestų ir miestelių burmistrams ir valsčių viršaičiams "atlikti miestų ir miestelių gyventojų suskaitymą." Instrukcijoje pasakyta, kad "suskaityti reikia gyventojus, neturinčius žemės, gyvenančius mieste arba miestelyje. Reikia surašyti žydų tautybės žmones nuo kitų piliečių skyrium". Ar tik nemanoma sustiprinti represijas prieš žydus? Dėl maisto normavimo abejojimų nėra — visos maisto atsargos eis vokiečiams už tas pačias nieko nevertas jų popieriaus Reichsmarkes.

-:- -:- -:-

Šį rytą per radiją buvo paskelbta, kad viešųjų bibliotekų vedėjai turi atrinkti ir iki atskiro parėdymo saugiai padėti uždaruose skyriuose visas knygas, žurnalus ir laikraščius, išėjusius iš spaudos po 1940 m. birželio 14 dienos.

Dailininkas Vaičaitis, dirbąs Valstybinėje Leidykloj, ieško Bibliotekoje medžiagos V. Kudirko raštams iliustruoti. Reikalinga tokia medžiaga, kuri pavaizduotų Kudrikos laikų rusų policijos valdininkų uniformas. Padedame jam ką nors tinkamo surasti.

Buvo užėjęs mūsų geras pažįstamas žydas Semionas Moisejevičius, Kugelių šeimos bičiulis. Prašė padėti apsaugoti Kugelių bute be priežiūros paliktus daiktus, kurie jau esą kažin kurių jaunų vyrukų tampomi; jie įsibriovę į Kugelių butą (Trakų g. N. 1) ir plėšikauja. Tai yra paprastas dabar dalykas. Žydų butuose paliktus baldus plėšia ir vagia sargai, kaimynai ir kt. Plėšia ir vokiečiai, paskelbę, kad visas tarybinių įstaigų, komunistų ir žydų turtas priklauso vokiečių Reichui. Nuo plėšimo ir nuo vogimo šiaip be priežiūros palikto turto neapsaugoja jokie grąsinimai sušaudyt už plėšimus.

Semionas pasakojo, kad Kugelis tėvas dirbąs VII-me forte kartu su kitais žydais, kuriuos vokiečiai kas rytas varo į darbus. Kugelienė, žiauriai iškelta iš lovos, dabar esanti paguldyta Kauno kalėjimo ligoninėje po to, kai 4 paras buvo uždaryta su daugybe kitų sulaikytų žydų saugumo kameroje. Apie jų sūnų Vivą nieko nežinoma. Spėjama, kad jis bus žuvęs Panevėžyje.

Iš radiofono redakcijos pareikalavo Basanavičiaus ir Krėvės knygų tautosakos temomis paskaitoms ruošti. Iš manęs reikalavo paskaitų aktualijos temomis. Atsisakiau, motyvuodamas tuo, kad mano veikimo sritis dabar yra siaura, apribota Bibliotekos sienų, viešame gyvenime nedalyvauju.

Švietimo Ministerijos raštu iš VII. 17 d. N. 96 man pavedama perimti Abelio Balošerio viešąją biblioteką Žydų banko rūmuose, Laisvės Al. 76 Nr. pasažė ir pergabenti ją į Centr. Valstyb. Biblioteką. Balošerio bibliotekos turtas bus pergabentas į C. V. Bibliotekos sandėlius prie Finansų Ministerijos.

-:- -:- -:-

1941.VII.19 d. Šeštadienis.

Kaune pasirodė Raudonosios Armijos belaisvių, kuriuos vokiečiai gainioja gatvėmis. Matai juos vežant vežimuose malkas, grūdus etc. Be arklio. Patys belaisviai veža. Apiplyšę, išbadėję. Klaiku į juos žiūrėti. Paprastai prie jų eina vienas arba du gražiai apsirėdę ir gerai pavalgę storais kąklais vokiečiai kareiviai su šautuvais. Belaisviai kartais prašo duonos ar rūkalo. Paduoti baugu, vokiečiai gali šauti. Vakar važiavau į Šančius, mačiau taip pat būrį belaisvių, vežančių malkas. Turėjau keletą bulkučių maišelyj. Numečiau jiems, pravažiuodamas vežiku. Vokietis kareivis matė ir, suraukęs veidą, pagrąsino man. Bet mano vežikas greičiau pavarė arklį.

Šiandien laikraščiai paskelbė tokio turinio patvarkymą:

"..atskirais atsitikimais pastebėta, kad civiliai asmenys įsileidžia į kalbas su pravedamais rusų bolševikų belaisviais. Dėl karinių sumetimų kiekvienas su rusų - bolševikų belaisviais pasikalbėjimas yra griežtai draudžiamas."

(nepaneš sng)

TUOJ SIŲSKITE ŠĮ DIDĮ MAISTO BARGENĄ

SAVO DRAUGAM IR GIMINĖM EUROPOJE

★ Be Pelno
★ Valdžios Užgirtas
★ Pristatymas užtikrintas arba pinigai atgal

CARE PLANAS

DIDŽIULIS 40,000 KALORIJŲ MAISTO RYŠULYS

Only $15

GREIT PRISTATOMA IŠ EUROPINIŲ SANDĖLIŲ

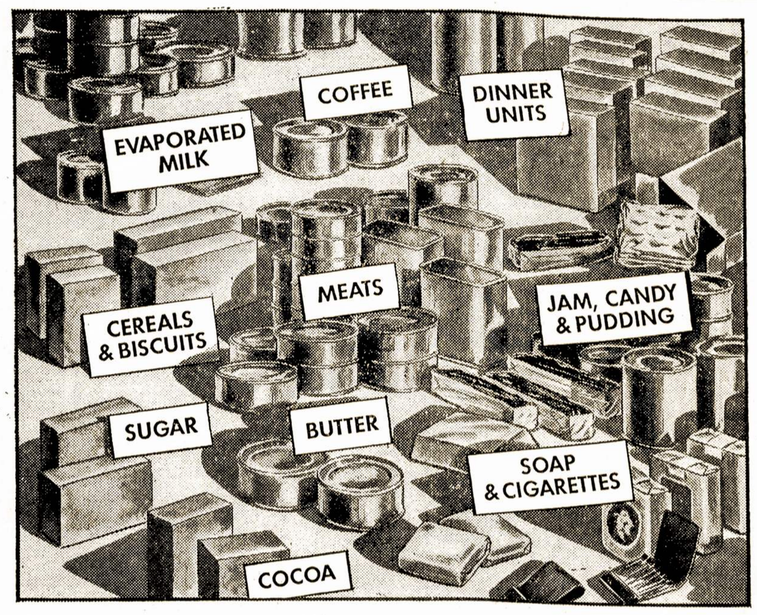

SVEIKAS, TIKRAS MAISTAS! Šiame CARE siuntinyje yra: gryna mėsa, skanūs šutiniai ir kapotos mėsos mišiniai; grūdų valgiai ir džioviniai; uogienė ir pudingas; daržovės, cukrus ir saldainiai; kakao, kavą ir milteliai gėrimam; išgarintas pienas; apsaugotas sviestas. IR DAR: cigaretai, muilas ir kt. Tame didžiuliame 49 svarų ryšulyje yra 29 svarai maistingų valgių.

J. V. VALDŽIA UŽGIRIA. Prezidentas Trumanas įteikia užsakymą 100 CARE maisto ryšulių Leit. Generolui Haskell, Vykdomajam CARE Direktoriui. CARE yra bepelnė organizacija 25 Amerikinių labdarybės, darbininkų, kooperatyvų ir religinių įstaigų, teikiančių pašalpą užsieniuose. CARE PLANAS užgirtas Valstybės Dept., Žemdirbystės Dept., UNRRA ir Karinių Nuosavybių Administracijos.

Giminėms, Draugams ar Grupėms

Siųskite CARE ryšulius giminėms bei draugams. Arbi pasirinkite ligoninę, mokyklą, našlaičių prieglaudą arba savo profesijos ar religijos grupę, kad pasidžiaugtų puikiais jūsų pirkiniais. Arba pažymėkite "General Distribution" ir šalį, kur norite jūsų CARE ryšulį pasiųsti.

Kaip CARE Gali Padėt Organizacijoms!

Pilietiniai kliubai, religinės grupės, darbo unijos, kooperatyvai ir kitos organizacijos yra kviečiama panaudoti skaitlingus CARE PLANO gerumus. Šiandien rašykite atsiųst jums aplinkraščius ir užsakymo blankas: CARE, 50 Broad St., New York 4, N. Y.

JOKS KITAS MAISTO SIUNTINYS NEDUODA VISŲ ŠIŲ IŠIMTINŲ CARE PATOGUMŲ

1 **TIEK DAUG! Vienintėlis ryšulys** pristatąs tiek daug balansuoto maisto į Europą už $15. Suteikia 4-rių šeimai po ekstra pavalgį kasdien per 2 savaites. Be taksų ir muitų. Be pelno. Be komiso.

2 **Taip Saugu!** Pristatymas užtikrintas arba pinigai grąžinami. Jūs gaunate 2 kvitas: viena už jūsų čekį ar money order; kita, po pristatymo, nuo asmens, kuriam jūs siunčiate tą ryšulį.

3 **Taip Greit!** Jūsų maisto užsakymas persiunčiamas oru į Europą. Be sugaišties. Be ceremonijų. Be įsikišimų.

4 **Taip Gera!** Greitas pristatymas jūsų giminėms ar draugams iš sandėlių, esamų 11-je šalių Europoj. Aukštos rūšies maistas, sudėtas pagal J. V. Armijos patvarkymus.

5 **Taip Apsaugotas!** Maistas apsaugotas stipriais, nepermerkiamais, nepraimamais supakavimais.

TAIP LENGVA . . . *Darykit šitaip!*

Pavartokite kuponą čia žemiau arba, jei būnate savo banke, paprašykite CARE Food Package Order. Įrašykite savo vardą ir adresą, ir vardą ir adresą giminės ar draugo, kurį jūs norite pamaitinti. Arba pažymėkite "General Distribution" bet kuriai iš 11 šalių, surašytų čia po kairės. Pasiųskite su čekiu ar money orderiu $15 į CARE, 50 Broad Street, New York 4, N. Y. Kada jūsų užsakymas bus gautas, jis bus oru pasiųstas į Europą, kur CARE atstovas pasirūpins greitu pristatymu.

PRISTATYMAS UŽTIKRINTAS

Jūs gaunate 2 kvitas: viena nuo CARE su jūsų dovanos pripažinimu; paskui kvita nuo asmens, gaunančio tą maistą. Pristatymas užtikrintas arba jūs atgaunate savo pinigus!

SIŲSKITE MAISTĄ Į ŠIUOS KRAŠTUS!

Austrija, Belgija, Vokietija, Čechoslovakija, Suomija (Amerikonų ir Anglų Sritys ir Amerikinės, Angliškos ir Prancūziškos Berlyno Dalys), Francija, Graikija, Holandija, Italija, Norvegija, Lenkija

CARE

Cooperative for American Remittance to Europe, Inc.
(Ne-Pelno Organizacija)
Lt. General William N. Haskell, Vykdomasis Direktorius
E. G. Burland, Vykdomojo Direktoriaus Pavaduotojas
50 BROAD STREET, NEW YORK 4, N. Y.
MEMBER AGENCIES
American Christian Committee for Refugees, Inc. • American Friends Service Committee • American Jewish Joint Distribution Committee, Inc • American Relief for Czechoslovakia, Inc. • American Relief for France, Inc. • American Relief for Norway Inc • American Relief for Poland, Inc. • Church Committee on Overseas Relief and Reconstruction • Committee on Christian Science Wartime Activities of the Mother Church • Congregational Christian Service Committee • Cooperative League of the U.S.A. Greek War Relief Association, Inc. • International Rescue and Relief Committee, Inc • Labor League for Human Rights, AFL • Mennonite Central Committee • National CIO Community Services Committee Paderewski Testimonial Funds, Inc • Save the Children Federation, Inc. • Tolstoy Foundation, Inc. United Ukrainian American Relief Committee • Unitarian Service Committee • United Lithuanian Relief Fund of America Inc • United Yugoslav Relief Fund of America • War Relief Services — National Catholic Welfare Conference • YWCA-World Emergency and War Victims Fund.

"TAIP KITIEMS DARYKITE . . ." ★ TUOJ PASIŲSKITE ŠĮ KUPONĄ

JEI NETURITE EUROPOJ DRAUGO AR GIMINĖS, ĮRAŠYKITE "GENERAL DISTRIBUTION"

CARE,
50 Broad Street, New York 4, N. Y. No. 98

Čia įdėta ☐ čekis ar ☐ money order $..... už kuriuos malonėkite pristatyt..... CARE Maisto Ryšulį (us) po $15 ryšuliui.

Siuntėjo Vardas ir Adresas (Druko Raštu)
VARDAS
GATVĖ ir NUMERIS
MIESTAS
VALSTIJA
SIUNTĖJO PARAŠAS

Pristatyt Maistą (Druko Raštu)
VARDAS
GATVĖ ir NUMERIS
MIESTAS
ŠALIS
DATA

7-11-46

VAIVORYKŠTĖ

—36—

Parašė VANDA VASILEVSKA ★ ★ ★ Vertė IR. POVILAVIČIŪTĖ

(Tąsa)

Karvė žiūrėjo švelniomis, drėgnomis, lyg tik ką nulupti kaštanai, akimis. Nutempė ją už virvės. Nenorėjo lipti per slenkstį, ją akino atsimušanti nuo sniego šviesa. Prie aukšto slenksčio suklupo. Kažkuris kareivis timptelėjo ją už uodegos. Ji skausmingai sustenėjo.

— Veršinga karvė, juk veršinga karvė, — šaukė Lokutienė.— Žmoneliai mieli, kas čia darosi, kas čia darosi tame pasaulyje! Veršinga karvė!

— Nešaukite, mama, — niūriai pasakė dešimtmetis Savka, vyriausias sūnus, iš paniūrų žiūrėdamas į vokiečius.

— O ir ką gi aš jums duosiu valgyti, vabalėliai mano, o ir kuo gi aš jus išmaitinsiu, vaikučiai mano Nieko nepaliko, tiktai ta viena Margė! Oi žmonės, žmonės, išmirs man vaikučiai badu, išmirs badu!

— Nešaukite, mama, — dar rūsčiau tarė Savka.

Pagaliau karvė perlipo per slenkstį. Stumdė ją, tempė, mušė, negalėdami nieko su ja padaryti. Lokutienė bėgo iš šalies, stengdamasi bent paliesti paskutinį kartą išsipūtusį maitintojos šoną.

— Marge, Marge!

Karvė pažvelgė didelėmis, drėgnomis akimis į šeimininkę ir sumykė gailiai, ilgai.

— Gyvulėli tu mano, žmonės mano mieli, gyvulėlis, ir tas supranta, kas darosi! Oi, Marge, tu mano!

Bėgo painiodamasi į ilgą sijoną, užsiverkusi, raudona, užmiršdama vokiečius, viską. Pagaliau ją kažkuris taip pastūmė, kad griuvo suvaitojusi į sniegą. Savka priėjo plačiu, vyrišku žingsniu.

— Ar nesakiau jums, mama? Kam jums tai? Kelkite, mama, kelkite, toks speigas!

Ji gulėjo veidu į sniegą, kūkčiodama. Bandė ją pakelti, sprūdo iš jo silpnų, vaikiškų rankų.

— Kas dabar bus, kaip dabar mums bus?...

— Nutilkit, mama, — supyko. —Kiek karvių paėmė, ir niekas tokio riksmo nepakėlė, kaip jūs...

Ji pasikėlė ant kelių. Pataisė jai skepetą ant galvos.

— Geriau eitumėt į trobą, Niurka lopšyje plyšta iš riksmo, o jūs...

— Plyšta, sakai?

— Ir dar kaip! Argi jau negirdite?

Greit pakilo nuo žemės, pataisydama apsnigtą sijoną.

— Och, kaip jis sudavė... Kvapą man visai užėmė!

— Pati kalta, — sumurmėjo nenoromis. — Ką jūs čia norėjote iš jų iškariauti?

Ji patraukė nosimi.

— O tu kaip tėtis, bari ir bari!

— Tėtis dar ne taip bartų.

— Oi sūneli, sūneli, karvę paėmė!

— Ar tik iš jūs paėmė? Kieno gi dar liko? Mažai kieno. O tokio riksmo niekas nekėlė.

— Penketą jūsų turiu, — lyg pasiteisindama pasakė.

— Kiti ir po aštuonetą turi...

— Žiūrėkite, koks jis! Motiną moko! Nuo kokių laikų kiaušinis už vištą pasidarė vyresnis?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Aš tiktai, kad jūs nekvailiotumėt?

— Oi, ir duosiu aš tau! Kas kvailioja? Aš kvailioju? Kaip tu su vyresniais šneki?

— O jūs geriau į trobą eikite. Niurka ten visai pasprinks.

— Niurka, teisybė, Niurka...

Greit nubėgo, apšalęs apačioje sijonas šnarėjo. Savka ėjo paskui ją sunkiu, nusidirbusio vyro žingsniu.

Keliu kareiviai varė karvę. Ėjo sunkiai, snukį lenkdama prie žemės uostė sniegą, kad net dulko aplinkui. Painiojosi jai kojos, jau porą mėnesių nebuvo išėjusi iš tvarto. Merkė ašaromis srūvančias akis, apakintas nuo sniego atsimušančios šviesos. Pro užšalusius langelius žiūrėjo žmonės.

— Karvę varo.

— Kieno gi ji būtų?

— Gi Lokautų, nejau nepažįstat?

— Nagi, karvė...

— Veršinga...

— O kaip gi, vasary turėjo apsiveršiuoti...

— Paskutinę, Lokautai be pieno....

— Penketas mažyčių...

Dūsavo, negalvodami, kad jau nedaugelio karvių liko. Kareiviai šautuvų buožėmis stumdė sunkiai einantį gyvulį.

—Žiūrėkite, kokie jie, gyvuliui, ir tam nedovanos...

— Žmones žudo, kas jiems viena karvė...

— Vos paeina gyvulėlis...

— Kaip gi, veršinga, ir žiūrėk, kaip daužo...

— Paskutinę karvę atims, kol mūsiškiai grįš...

— O kąda kolchozines sugrąžins, nežinia.

— Žiemą nevarys, pavasarį atgins....

— Žinia, kad pavasarį...

Vedančių karvę kareivių žingsniai dingo už būstinės pastato.

Ten, daržinėje, įrengė sau mažą skerdyklą. Po kelių minučių garuojantis, nulupta oda liemuo, kabėjo ant skersinės sijos.

— Tiktai gerą sriubą pagamink, — įsakė virėjui.

Linkčiojo galva, apžiūrinėdamas mėsą.

— Bus pagaminta, bus...

Verneris tuo tarpu, bešūkaudamas prie baterijos, jau spėjo pavargti ir grįžo namo.

— Pone kapitone, rekvizuota karvė,— atraportavo feldfebelis.

Mostelėjo ranka. Iki mirties jam įgriso tie ūkio reikalai. Šiandieną karvė rytoj karvė, bet kas bus po poros dienų? Įsakymai buvo aiškūs, — kareiviai turi patys apsirūpinti maistu kaimuose, kuriuose gyvena. Nepraėjo nė mėnuo, o kaimas buvo apėstas beveik visiškai. Dar pora dienų, ir kas bus? Jau suvalgytos visos vištos, žąsys, antys, visos kiaulės, beliko tos kelios nelaimingos karvės, kurias jau baigė.

— Kaip ten, o kokio maisto gavom?

— Vynas ir šokoladas, pone kapitone, — atraportavo feldfebelis.

— O be vyno ir šokolado?

— Nieko, pone kapitone. Užvakar dar kartą buvo primintas įsakymas — apsirūpinti maistu savo rajone. Jums, pone kapitone, tą vyną ir šokoladą pasiųsti į butą?

— Pasiųsk, tik kad pakeliui nesuėstų.

— Ne, viskas yra uždaroj dėžutėj.

— Na, tai gerai. Eisiu valandėlei namo.

Sagstėsi apsiaustą, lėtai suko papirosą, kažką galvodamas.

— Aha, Gause!

— Klausau, pone kapitone!

— Maistu apsirūpinimas vyksta be jokios tvarkos. Nuo šios dienos tu būsi atsakingas už maistą.

— Klausau, pone kapitone, — pasakė feldfebelis, ir jo veidas persikreipė iš pykčio.

Verneris jau ėjo pro duris.

—Pone kapitone!

— Ko dar nori?

— Pone kapitone, leisite rekvizuoti gretimuose kaimuose?

Gūžtelėjo pečiais.

— Ką čia kvailą vaidini? Anie kaimai paskirti kitiems, gerai žinai.

— Čia jau nieko nėra, pone kapitone.

— Gerai pasakyti — nieko nėra! Nėra, tai reikia paieškoti, supranti, reikia paieškoti! Aš tau neieškosiu! Ieškok, rasi, nebijok!

Išėjo, trinktelėdamas durimis.

VIII

Pusia išėjo iš namų. Nerištingai žvalgėsi po kiemą. Jautė, kad tai neturi mažiausios prasmės, — bet Kurtas reikalavo, reikalavo vis griežčiau, vis storžieviškiau.

— Juk sesuo! Ką gi tu, su seserim susišnekėti negali? Tiesiog nenori ir tiek! Gerai, bus taip, kad ir aš nepanorėsiu.

Išsigando. Ji priklausė nuo Kurto — buvo jo malonėje ar nemalonėje. O kas jeigu ją panorės palikti, mesti čia tame kaime, kur kiekvienas žiūri į ją, kaip į priešą.

Ėjo lėtai rankas įtraukusi į kailinukų rankoves. Reikalas buvo beviltiškas — juk negalėjo pasakyti Kurtui, kad jau vieną kartą kalbėjo su seserimi, jeigu galima pavadinti pasikalbėjimu tą žvėrišką barnį tuojau po jos atvažiavimo į kaimą.

(Daugiau bus)

Quincy, Mass.

Bethlehem Steel Corporation yra didžiulė laivų dirbykla. Ji seniau buvo vadinama Fore River. Pradžioje karo valdžia šią dirbyklą beveik per pusę padidino, sakoma, buvo pastatyta $30 mil. vertės naujų pastatų ir šiaip įtaisymų įvesta. Pačiu laivų statymo įsisiubavimu čionai dirbo 30,000 darbininkų.

Karui sustojus, neūmai sustojo karinių laivų statymas. Tiktai šiais metais prasidėjo didesnis darbininkų atleidinėjimas. Karui pasibaigus užbaigta statyti penki kruizeriai, 10 ir 13 tūkstančių tonų dydžio, vienas lėktuvų vežiotojas 28,000 tonų dydžio, trys destrojeriai buvo pradėti statyti jau karui pasibaigus ir paskutinis baigiamas statyti. Taipgi karui pasibaigus rudenį pradėta statyti "pocket battleship". Buvo žinoma, kad pabaigoje šių metų pradės statyti tris pasažierinius laivus. Bet po laimėjimo algų pakėlimo 18 centų į valandą, kada per visą šalį ėjo streikų banga, birželio ir liepos mėnesiais prasidėjo didesnis darbininkų iš darbo atleidinėjimas. Galima priminti, kad pas mus algų pakėlimas buvo laimėtas tik per dvi valandas solidaringai išėjus iš darbo.

Dabar sakoma, kad valstybės iždo departmentas uždraudė bei sulaikė darymą kontrakto dėl tų trijų pasažierinių laivų statymo. Todėl atleidimas iš darbo su pradžia rugpjūčio mėnesio daromas urminis, taipgi ir šių žodžių rašytojas jau be darbo.

Laivų statytojų CIO unijos prezidentas Mr. Green rašo "Shipyard Worker" rugp. 12 d.: "The IUMSWA has no quarrel with the government" ir toliau išvedžiojimus daro. Tarp kitko sako: "Thus, if the entire shipbuilding program is postponed until 1947-1948, and let us never forget that 1948 is a presidential election year, it will be 1949 and 1950 before the workers are back in the yards." Dar nurodo, kaip aukštai patyrę darbininkai išsisklaidys į skirtingus užsiėmimus. O tai reiškia, žinoma, kad daugeliui darbininkų reikės nemažai laiko pabūti be darbo.

Netgi kalbų yra, kad Fore River daeis iki galūtino uždarymo, kad panaikinus uniją. Kaip tikrai bus, parodys ateitis.

D. J.

Argentinos Senatas Užgyrė Amerikos Žemyno Gynimą

Argentinos senatas vienbalsiai užgyrė Jungtinių Tautų nutarimą San Francisco konferencijoj ir Chapultepec sutartį dėlei viso amerikinio žemyno apgynimo išvien.

TAIKOS KONFERENCIJA SVARSTO ITALIJOS KLAUSIMĄ

Paryžius. — Taikos konferencija pradėjo svarstyt Keturių Didžiųjų planą dėlei taikos sutarties su Italija. Italai nori dalyvaut gaminime taikos sutarčių su Austrija, Japonija ir Vokietija.

Washington. — Kainų Administracija pabrangino mechaniškus šaldytuvus po $10 iki $12.

Tientsin. — Amerikos marininkai nenori tarnaut Chinijos tautininkam prieš komunistus, bet yra priversti.

REIKALAUJA 44 VALANDŲ SAVAITĖS LAIVININKAM EŽERUOSE

Cleveland, Ohio. — CIO Marininkų Unija daro nuolaidą derybose su laivų savininkais Didžiuosiuose Ežeruose. Unija dabar reikalauja sutrumpint darbo savaitę tų laivų darbininkam iki 44 valandų. Iš pradžios reikalavo 40 valandų savaitės. Plečiasi streikas prieš laivus ežeruose.

Filipinuose atrasta atominės uraniumo medžiagos kasyklos.

Washington. — Praeitą mėnesį Amerikoj pastatyta 220,000 automobilių.

SCRANTON, PA.

PIKNIKAS

Rengia Liet. Literatūros Draugijos 12-tas Apskr., susidarantis ne tik iš Lackawanna ir Wyoming, bet ir Binghamton, N. Y., apylinkių.

Įvyks Sekmadienį

Rugp. 25 August

ROCKY GLEN PARKE

Šis parkas randasi tarpe Wilkes-Barre ir Scrantono ir lengvai privažiuojamas ne tik automobiliais, bet ir Laurel Line traukiniu.

Per tūlą laiką buvo neįmanoma, dėl tam tikrų aplinkybių, turėti tokį parengimą, bet šiemet, pasidarbavus apskr. valdybai, tapo parandavotas parkas ir komisija deda visas pastangas, kad atsilankiusieji būtų patenkinti. Kadangi DALIS PELNO BUS SKIRIAMA DIENRAŠČIO LAISVĖS NAUDAI, tad kviečiame visus Laisvės skaitytojus dalyvaut ir savo draugus-pažįstamus kartu pakviesti.

KOMISIJA.

FIRE HOUSE INN

John Baron Savininkas

25 East Marie St. Hicksville, L. I., N. Y.

Meldžiame užeiti pas Baroną, nes ten rasite gerą Joną, kuris duos jums šnapso, vyno ir alaus. Prie to, čia yra skanūs užkandžiai ir bendrai linksma atmosfera.

Yra vieta automobiliam pasiparkyti ir svetainė pokilims.

RONKONKOMA 8634

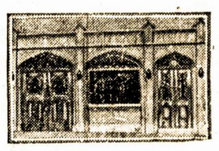

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Reumatiški Skausmai

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilimą. Šildydama galingai, ištarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelauk ilgiaus, ale tuojaus įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2-oz $1.00; 4-oz. $2.00. Ekstra didelė dėžė 16-oz $5.00.

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D

530 Summer Avenue, Newark 4, N. J.

HUmboldt 2-7964

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

TEL. EVERGREEN 8-9770

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

Geriausias Alus Brooklyne

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

F. W. Shalins

(Shalinskas)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. VIrginia 7-4499

JUSTIN M.

BUYAUSKAS

MATTHEW A.

BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktoriai

NEWARK, N. J.

426 Lafayette Street

TEL. MARKET 2-5172

Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

★

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderiškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

★

1113 Mt. Vernon St.

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreiptis

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

Širšės be Širšino

(Feljetonas)

Pakol hitlerinė mašina nebuvo sudaužyta, pakol Goebbelso trūbos garsai sklido per visą kapitalistinį svietą, tai pronaciai jautėsi sėdį ant pat viršūnės pasaulio. Tuomet ir Domas Klinga buvo labai kytras ir dr. Grigaitis nebuvo durnas. Kunig. Prunskis braižė naują žemlapį Sovietų Sąjungos išparceliavimui, o Domas su Pijušu darė pataisymus, kam koki sklypai sovietinės žemės turi tekti.

Pakol hitlerinė pavietrė siautė, tai pro-nacinės širšės buvo pasiekusios aukščiausį laipsnį varliško išsipūtimo. Nebuvo tokio klausimo, už kurio pro-nacinis razumas būtų užkliuvęs. Tada kiekvienas pro-nacis, kad ir nei velniui vertas, jautėsi lygus Salemonui.

Bet gyvenimo tokia jau taisyklė, kad puolimas visados pasitaiko netikėtai. Šiuo atveju, ir pro-naciam likimas nepadarė išimties. Kai tik pro-nacinio razumo išsivystymas pasiekė pasakiškas aukštumas, bolševikinis perkūnas trenkė hitlerizmui pačian viršugalvin ir ištaškė hitlerines smegenis, kaip sugedusį kiaušinį. Užgęso hitlerinė ugnis, nustojo kunkuliavęs ir smalos puodas. Pro-nacinės išminties žydėjimas baigėsi stebėtinai netikėtu greitumu.

Hitlerizmui suteškėjus, pro-nacinis razumas sudribo, kaip smalinė žvakė saulės kaitroje. Pro-nacizmas be hitlerizmo, tai taip, kaip avinas be ragų, kur suduoda, ten kaktą užsigauna.

Negaudami Hitlerio intuicijos, pro-naciai pasiliko kaip širšės be širšino, —nei vadovybės, nei programos. Pas pabėgėlius pasireiškė kas galva, tai razumas. Vieni dar "grįžta" Lietuvon, kiti jau pasinešę lėkti į nežinomus pasviečius. Bet pro-naciniai pabėgėliai tik dabar pradeda suprast, kad jie yra vanagais be sparnų. Lėkti nėra nei kaip, nei kur, nei pinigų kelionei, nei vietos kur nutūpti, niekas nenori prisiimti nereikalingo brudo.

Prof. Pakštas ir J. Butautas laužo makaules, kaip ir kur kolonizuoti iš Lietuvos pabėgusią hitlerinę veislę. Kalbėdamas kolonizacijos reikalu, J. Butautas iškiša galvą iš hitlerizmo griuvėsių ir labai drąsaus gaidžio balsu padaro tokį griausmingą pareiškimą, kad net visas svietas "sudreba". "Duokit mums viską, ko tik mes reikalaujame, arba neimsime nieko."

Nežinau, kaip į tai atsinešė kiti, bet jūsų Paulių tai tikrai išgązdino Butauto riksmas. Oi, ką tu, sakau, su šėtonais, jeigu tik jie galėtų, tai visą svietą užnuodytų!

Lietuviška hitlerinė veislė visas savo viltis turi sudėjus vakarų demokratijose. Bet dr. Grigaitis, begindamas lietuviškų pabėgėlių "garbę", kaip liūtas savo vaikus, visai nesužiniai, taip "pakėlė" lietuviškų pabėgėlių prestyžą demokratijų akyse, kad jie pasiliko paskutinėje vietoje. Dr. Grigaitis visą laiką prisimygęs tvirtina, kad lietuviški pabėgėliai nėra hitlerininkai, kad jie toki geri demokratai, kaip ir pats dr. Grigaitis.

Šituom atvėju, dr. Grigaitis visai nesusikvošė, kad demokratijos iš kitų šalių demokratų neimportuoja, demokratų užtektinai turi savųjų. Demokratijos dideliu stropumu rankioja tik hitlerines liekanas ir tai ne tam, kad sukrovus ant lentynų laikyti, kaipo relikvijas, bet tam, kad hitlerinę macį panaudojus mušti bolševizmui. Reikia žinoti, kad demokratijos griežtai laikosi medėjo principo: jeigu šuva ne medžioklinis, tai jam nereikalingas. Žinant demokratines taisykles, ne sunku suprasti, kad geresniam šuniui, skiriama ir didesnis kaulas.

O dr. Grigaitis, norėdamas pasitarnauti lietuviškiem hitleriniam pabėgėliam, gražino, dailino ir taip nusmailino, kad iš buvusių pirmos rūšies akiplėšų, padarė niekam nevertus invalidus, kurie daugiau niekam netinka, kaip tik makaluoti liežuviais, davinėti kitiem prisakymus ir visada būti prisikimšusiem, kas gardu ir daug.

Kadangi lietuviškų hitlerinių pabėgėlių, kaipo gončų, reputacija šitaip likosi supeizota, tai jų kolonizavimo prespektai labai debesuoti. Jeigu prof. Pakštas su J. Butautu savo pastangose gaus nors tokias pasekmes, kokias turėjo Kleofas Jurgelionis su kiaulių farma, tai bus galima pasigėrėti ir magaryčiom dar ir delnais paploti.

Matote, ką prakeiktas Hitleris padarė, savo pasekėjus apkirto, kaip profesijonalis žulikas. Pro-naciai ir razumą patrotino, vietos sviete neteko ir sulindo į bėdą, kaip kad kiškiai sulenda į slastus.

Su labai aukšta pašėnavone visiems, o visiems pro-naciams.

Paulius.

"Ir laikykime kainas aukštai, produkciją aukštai, pelnus aukštai—o algas žemyn."

Worcester, Mass.

Rugpjūčio 10 dieną įvyko išleistuvių vakarėlis. Įvyko Olympia parke. Pirmininkavo J. J. Bakšys. Ši išleistuvių "parė" buvo surengta draugams Mačiuliams — Frenkiui, Daratai ir jų sūnui Reimanui, kurie rugs. 2 d. išvyksta į saulėtąją Californiją.

Mačiuliai buvo geri mūsų darbininkiško judėjimo draugai. Buvo Aido Choro daininkai per ilgus metus, dalyvavo choro lošiamose operetėse. Frenkis yra geras tenoras, Darata — altas. Buvo mūsų draugijų nariais, kaip Lietuvių Literatūros Draugijos kuopos, taip Sūnų ir Dukterų draugijos. Buvo Laisvės skaitytojai per daugelį metų.

Aš jiems velinu ten nuvažiavus dalyvauti mūsų pažangiajam judėjime. Darata Mačiulienė yra sesuo Konstancijos Mugianienės, kuri gyvena Oaklande, Californijoj. Linkėtina draugams Mačiuliams, kad jie ir ten būtų gražus pavyzdys darbininkiškam judėjime, kaip ir pridera geriems usteriečiams.

Su Mačiuliais teko išgyventi 27 metus. Ženijomės sykiu, būdami vieni kitiems pabroliais ir pamergėmis, 24 metai tam atgal. Labai gaila, kad jie nepalaukė kitų metų 12 dienos rugpjūčio, tai būtume sykiu susirengę sidabrinių vestuvių parę.

Šią išleistuvių parę surengė Viktorija Černa ir J. Gurskienė, pritariant kitoms draugėms. Parką draugija davė už dyką. Susirinkęs buvo gražus būrelis draugų, galėjo būti apie šimtas. Buvo daug ir svetimtaučių, nes Mačiulienė priklausė prie amerikoniškos draugijos. Todėl jos draugai ir draugės atėjo pasakyti sudiev. Kalbėjo Sukackienė ir Skliūtas, linkėdami Mačiuliam laimingos kelionės. Taipgi nuo amerikonų draugijos kalbėjo Mrs. Raiman. Paskui visiems svečiams ačiavo Mačiuliai. Dar kalbėjo iš Haverhill Daratos sesuo Elzbieta ir Jonas Kudaravičiai, taip pat Frenkio sesuo iš Chelmsford, Mass.

Mes visi usteriečiai iš širdies linkime Mačiuliams laimingos kelionės.

J. J. Bakšys.

Los Angeles, Cal.

Nepaprastai didelis masinis susirinkimas

Rugpjūčio 19 d. čionai įvyko milžiniškas masinis susirinkimas didžiuliame Shrine Auditoriume. Kalbėjo Amerikos Komunistų Partijos nacionalis pirmininkas William Z. Foster, iš New Yorko. Apskaitoma, kad susirinkime dalyvavo apie šeši tūkstančiai žmonių. Tai jau seniai šiame mieste buvo toks didelis masinis susirinkimas.

Komunistų Partijos pirmininkas pasmerkė mūsų valdžios vedamą reakcinę politiką, ypatingai aštriai kritikavo reakcionierius Kongrese. Tarp kitko, Fosteris pasakė:

"Stambiausi monopolistai ruošiasi pravesti 1946 metais didžiausį republikonų laimėjimą, kaipo įžangą į laimėjimą 1948 metais prezidentiniuose rinkimuose. Jie tiksisi 1948 m. laimėti ne tik prezidento vietą, bet ir daugumą Kongrese."

Fosteris sakė, kad prezidentas Trumanas esąs monopolistų įrankis, kuris jau seniai atsižadėjęs prezidento Roosevelto pažangios politikos, kaip namieje, taip užsienyje. Fosterio supratimu, Amerikos monopolistai - reakcionieriai ne tiktai praveda reakcinę politiką namie, bet su pagalba Trumano administracijos siekia užvaldyti visą pasaulį. "Amerikos imperializmas", pareiškė Fosteris, "ypatingai nori palenkti Tarybų Sąjungą ir atsiekimui to tikslo jie pasiryžę sublokšti pasaulį į naują katastrofišką karą."

Savo prakalboje Fosteris taipgi patiekė programą, kurios, jo supratimu, turėtų laikytis ne tiktai darbininkai, bet visi pažangūs žmonės. Toje programoje randame tokius punktus: ginti juodveidžius žmones nuo teroro ir diskriminacijos, kovoti už pasekmingą kainų kontrolę, padaryti galą ieškojimui "raudonųjų raganų", laimėti būsimuosius rinkimus prieš reakcionierius, reikalauti teisingos užsienines politikos, kovoti už Amerikos darbininkų vienybę.

Susirinkimui pirmininkavo Nemmi Sparks, Komunistų Partijos Los Angeles pavieto pirmininkas.

Koresp.

PRANEŠIMAI

SOUTH BOSTON, MASS.

ALDLD 2 kp. susirinkimas įvyks rugp. 22 d., 8 v. v., 318 W. Broadway. Draugai, malonėkite visi būti šiame susirinkime, nes tai bus galutinas prisirengimas prie mūsų bendrojo su LDS 62 kp. antro metinio pikniko, kuris įvyks rugsėjo 15 d., Montello, Mass. Jau laikas ir kitus rudeninius planus apsvarstyti, pakalbėti iš anksto. — Kom. Narys, D. J. (194-195)

LAWRENCE, MASS.

LLD 37 kp. susirinkimas įvyks rugp. 25 d., 2 val. dieną, Maple Parke. Visi nariai būkite, kviečiame ir sekretorę, nes turime daug svarbių tarimų. Taipgi prašome ir LDS Komiteto narius, Maple Parko Bendrovės Komitetą, ir Lietuvai Pagalb. Teik Kom. narius. Šiame susirinkime reikės apsvarstyti svarbų klausimą. Kuriems žingeidu žinoti, būkite laiku. — S. Penkauskas. (195-196)

NUOTRUPOS

—Negalima jauniesiems pasiduoti, — tarė senutė Hatie Klar, 91 metų amžiaus, Mt. Vernon, Ill., kai ji ėjo paskraidyti orlaiviu su savo sūnaičiu. O po kelionės dadėjo:

—Skrisčiau ir vėl, jei nebūtų tiek daug trukšmo.

* * *

Senovės Chinijoj buvo paprotis, kad atėjusiam svečiui įteikti odos pirštinę —reiškė svečio priėmimas.

* * *

Tai jau 46,000 nuotakų įvažiavo į Jungtines Valstijas, o dar ir 12,000 kūdikių. Vadinasi, mūsų kariai, išvykę medžioti fašistų, "prisimedžiojo" ir mergelių; susigyveno ir kūdikių. Didžiausia skaitlinė tų naujų ateivių atvyko iš Anglijos, —net 22,000.

* * *

Per penkis šių metų mėnesius atvyko į šią šalį 16,000 sveturgimių ateivių, tame skaičiuje yra ir taip vadinami "išvietinti asmenys" —2,911. Imigracijos tarnyba tikisi, jog nuo šio laiko kas mėnesį atvyks apie 1,200 įvairių pabėgėlių.

* * *

Žiūrint į leistiną ateivių kvotą, kas mėnesį gali atvykti arti keturių tūkstančių ateivių į šią šalį. Tačiau, kol kas, tiek neatvyksta, nes transportacija dar nėra užtenkamai palanki.

* * *

Kai Verl Anderson, mieste Gunnison, Utah, ruošėsi užmušti vištuką, tai užėjusi audra su perkūnu, parbloškė pačią Andersonienę, o jos vištuką visai užtrenkė. Kai ji atsipeikėjo, tai tik turėjo dabaigti ruošą pietums.

* * *

Mieste Racine, Wis., vagiliai įsilaužė į 18 gatvės marketą pasipinigauti. Bet pinigų dėžėje rado tik 39 centus. Jie, pasiėmę centus, paliko raštelį: "Rožės raudonos, žibutės mėlynos, — negavom pinigų, tai 'nuts to you'."

Es-Džei.

Philadelphia, Pa.

Streiko eilės nepalaužiamos

Jau ketvirta savaitė streikuoja William Sellers' kompanijos darbininkai. Džiugu pranešti, kad streikieriai laikosi vieningai, šimtu procentų. Darbininkai priklauso prie C. I. O. Electrical Workers unijos. Tos pačios unijos kitų dirbtuvių darbininkai solidaringai remia streikierius.

Unijos lokalo biznio agentas Dave Davis pareiškė: "Jeigu kompanija laikysis savo griežto nusistatymo prieš darbininkų reikalavimus, tai mes suruošime iš šešių tūkstančių darbininkų d e m o nstraciją prie kompanijos dirbtuvės."

Darbininkų reikalavimai yra šie: pakelti algas 18 ir pusę cento ant valandos, įvesti unijines darbo sąlygas, pripažinti uniją, suteikti per metus šešis apmokamus šventadienius ir t.t.

Ryšyje su streiku, eina ir politinis klausimas. Republikonų partija stato kandidatu į senatorius dabartinį Pennsylvanijos gubernatorių Edward Martin. Ponas Martin karštai pasveikino unijos distrikto prezidentą Bloch, kuris pradėjo unijos skaldymą, pasigirdamas, kad jis yra suorganizavęs anti - komunistinį bloką unijoje. Tuo tarpu CIO remia kandidatūrą demokrato senatoriaus Joseph Guffey. Streikieriai ir visa eilė CIO Electrical Workers unijos lokalų pasmerkė Bloch už skaldymą darbininkų vienybės. Dabar aišku, kad Bloch ir Martin darbuojasi iš vieno.

Koresp.

Nurnberg, Vokietija. — Teisiamas Goeringas sakosi nieko nežinojęs apie tai, kaip naciai darė medikalius savo tyrimus belaisviams ir marino juos.

PHILADELPHIA, PA.

Visų Laukiamas Didysis

PIKNIKAS

PARAMAI

DIENRAŠČIO LAISVĖS

Rengia Phila. ir apylinkės pažangiosios lietuvių organizacijos

Įvyks Sekmadienį

(Prieš LABOR DAY Šventę)

RUGSĖJO 1 SEPTEMBER

1946

Labai patogioje vietoje

CRESCENT PICNIC GROUNDS

PUIKI SALĖ ŠOKIAMS

56 Cornell Avenue Gloucester Heights, N. J.

Piknikas prasidės 11 valandą ryto.

Įžanga 50c Asmeniui, taksai įskaityti

TAI BUS PASKUTINIS PIKNIKAS ŠIĄ VASARĄ

Bus daug svečių iš kitų miestų. Susitiksite ir pasimatysite su daugeliu savo pažįstamų, su kuriais nesimatėte per daugelį metų.

TURĖSIME ĮVAIRIŲ VALGIŲ IR GĖRIMŲ

GERA ORKESTRA GROS ŠOKIAMS

Kalbės ROJUS MIZARA, Laisvės Redaktorius

NEPRALEISKITE PUIKIOS PROGOS, ATSILANKYKIT, PASILINKSMINKIT IR PAREMKITE SAVO DIENRAŠTĮ

KELRODIS: Automobiliais važiuodami iš Philadelphijos ar per Philadelphią nuo Delaware Bridge, laikykitės Crescent Blvd. (Route 130), lygiai 5 mylios nuo tilto iki pat vietos. Važiuokite iki Nicholson Rd., kur ant vieno kampo yra Billy's Musicall Bar, ant kito kampo Atlantic Gas stotis ir čia pasukit po dešiniai ir už vieno bloko rasite pikniko vietą.

Kurie važiuosite busais, tai nuo Market St. Ferry paimkite No. 52 Bus Century-Transit Co. ir jumis daveš iki pikniko. Busai išeina iš ryto: 9:45, 10:10, 10:25, 10:50, o nuo 11 val. ryto iki 2 val. dieną eis kas 15 minučių. Parvažiuoti vakare, tarp 7 ir 8 v. eis kas 10 minučių.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

BODY IR FENDER VYRAI
TURI BŪT PATYRĘ
GERA ALGA. NUOLAT.
R. & J. AUTO BODY
243 East 138th Street, Bronx.
Vienas blokas į rytus nuo 3rd Ave.
(197)

VYRAI MOULDERIS
Prie Iron Mašinos Moulderis.
Patyręs Užbaigimui.
NUOLATINIS DARBAS
GERA ALGA
KREIPKITĖS
A. P. SMITH MFG. CO.
545 NORTH ARLINGTON AVE., EAST ORANGE, N. J.
(196)

COREMAKERS
PATYRĘ
Geležies Fabrikui
GERA ALGA
NUOLATINIS DARBAS
KREIPKITĖS
A. P. SMITH MFG. CO.
545 NORTH ARLINGTON AVE., EAST ORANGE, N. J.
(195)

GESINIŲ PEČIŲ SUSTATYTOJAI
Kreipkitės
HENRY WATERMAN & BRO. CORP.,
1852 FLUSHING AV., BROOKLYN 6, N. Y.
(196)

STALIORIAI
1-mos Klasės
Nuolatinis Darbas
Kreipkitės
HAMMELL & SONS
12 BERTON PLACE
BELLEVILLE, N. J. BELLEVILLE 2-3558
(196)

REIKALINGI 1 PEČKURYS IR 1 PORTERIS su patyrimu prie turkiškos pirties.
TURKISH BATHS, 29 MORRELL STREET, BROOKLYN, N. Y.
(196)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

FILE CLERKS
Patyrusios Prie Switch Board
Insurance Brokerio Ofise
NUOLAT
Gera Alga
DAVIS DORLAND & COMPANY
208 Broadway, New York City
(197)

MERGINOS
Patyrusios prie pronging stones ir auskarių.
Gera Alga. H. & H. NOVELTY CO.
401 East 138th Street. JEROME 8-6184
(197)

ODŲ DIRBINIAI
Patyrusios prie apdirbimo dailių dėžių.
GERA ALGA. 247 E. 84th STREET.
RHINELANDER 4-4141
(197)

OPERATORĖS
Patyrusios
Taipgi norinčios mokytis; moteriški kaklam parėdalai, ponchos, dickies
UNIVERSAL NOVELTIES
668 UNION STREET
BROOKLYN
(197)

MERGINOS
į buteliavimo departmentą
pageidaujama patyrusių prie leibelių lipdymų.
5 DIENOS — 40 VAL. SAVAITĖ
$27
KREIPKITĖS Į MR. MARTE
139 FRANKLIN STREET, N. Y. C.
(197)

DARBININKĖ namų ruošai. Pilnai patyrusi. 10 iki 4 kasdien, 5 dienos. Alga $23. Pageidaujama Brooklyno rezidentė. Šaukite vakarais. WINDSOR 8-4196.

FINIŠERKOS
Moteriškų Robes. Gera Alga.
BELLANCA ROBE CORPORATION
150 Bleecker St., New York City
ALgonquin 4-5471
(196)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

VYRAI - MOTERYS
Abelnas Fabriko Darbas
PATYRIMO NEREIKIA
DIENINIAI IR NAKTINIAI ŠIFTAI
VIRŠLAIKIAI
Progos Pakilimams
KREIPKITĖS 8 A.M. IKI 5:30 P.M
KASDIENĄ IŠSKIRIANT ŠEŠTADIENĮ
Interstate Container Corp.
COOPER AVE. & 80TH ST.
GLENDALE, L. I.
(196)

OPERATORIAI
Prie Singer Sewing Mašinos
Nuolatinis Darbas. Gera Alga.
JARCO MANUFACTURING CO.
134 NOLL ST., BROOKLYN,
Canarsie Line. Morgan Ave. Sta.
(196)

OPERATORIAI. Nuolatinis Darbas. Gera Alga. Daug viršlaikių. Kreipkitės tuojau
HUDSON SPORTSWEAR CO.,
4546 BERGENLINE AVE.
UNION CITY, N. J.
(197)

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Dėl Ko Ilgai Skaitomi Balsai?

Atrodo keista, kad nominacijų balsai ilgai skaitomi. Pamename, kiek triukšmo būna dėl perilgo skaitymo balsų Miesto Tarybos narių rinkimuose, kuomet balsuojama proporcionalės atstovybės sistema. Esą, jeigu būtų balsuojama mašinomis, tą patį vakarą pasekmes žinotume.

Tiesa, rinkimuose balsuoja milionai žmonių, tačiau mašinomis balsuotus tą patį vakarą sužinome, kas išrinkti. Bet dabar, nominacijose balsavo tik po kelis tūkstantėlius per distriktą, balsavo mašinomis, tačiau pasekmių dar nežinojome nei sekamą rytą.

Įdomu bus pažiūrėti, kas norima užkaitinti ar atšaldyti neskelbimu nominacijų pasekmių, kad viskas galėjo būti aišku, kad viskas galėjo būti surokuota ir paskelbta už valandos po nominacijų.

Stebėtojas.

Aukos Vilniaus Institutui

Kaip iš anksčiau buvo pranešta, vajus rinkimui aukų Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Inst. Vilniuje oficialiai pasibaigė liepos mėnesį, tačiau po biskį ateina aukų nuo tų gerų prietelių, kurie laike vajaus pasivėlavo. Šį sykį per mane gauta:

Chas. Ruck, Elizabeth, N. J., $30.

Domininkas Krutis, Elizabeth, N. J. $25.

John Chelus, Perth Amboy, N. J. $25.

Taipgi šiomis dienomis į LPTK centrą prisiuntė balansą šimtinės $75, Pranas ir Stasė Vaitkai, Jamaica, N. Y.

Varde Lietuvos žmonių, tariame širdingai ačiu!

L. Kavaliauskaitė,
LPTK Fin. Sekr.

New Rochelle ligoninėj pagimdytas vieno svaro berniukas. Iš karto daktarai bijoję ir sverti, bet pribuišis dar gyvenąs ir nemanoma, kad jo gyvastis būtų pavojuje.

New Yorko Nominacijos Ramios ir Lėtos

Visame mieste, kur nebuvo varžytinių už partines nominacijas, balsuotojų išėjo nedaug balsuoti nominacijose. Net ir tuose distriktuose, kur buvo varžytinės, piliečiai neišėjo masiniai balsuoti. Matomai vis tebesilaikoma to supratimo, būk nominacijos priklausančios kokiems tai supermanams politikieriams.

Politinių mašinų žmonės, žinoma, taip negalvoja. Jie yra pakankamai paraginami apmokamų ir šiaip patepamų distriktų vadų ir jie išeina balsuoti. Tad visuomet, kada tiktai masės neišeina balsuoti, politikierių mašinos kai ką laimi.

Šiuos žodžius rašant, trečiadienio rytą, pasekmės nominacijų New Yorko mieste dar nebuvo paskelbtos. Tebebuvo tik spėliojimai, iš daugelio distriktų balsai dar nebuvo raportuoti. Tačiau iš spaudos tono atrodė, kad pažangieji, didžiumoje, bus laimėję savo pasimojimus. Bet ne visus.

Marcantonio Tik Vienoje Laimėjęs

Dar ne pilnais daviniais buvo skelbiama, kad kongresmanas Vito Marcantonio 18-me distrikte, New Yorke, pralaimėjęs republikonų nominacijose, bet laimėjęs demokratų nominaciją. Taigi jis vistiek bus oficialiu kandidatu ant baloto dviejų partijų — demokratų ir darbiečių.

Ar Marcantonio kandidatuos nepriklausomai tikslu duoti atskirą tikietą tiems republikonams, kurie jo pageidauja, dar neteko girdėti. O gal jam to ir nereikės. Menama, kad daugelis darbininkų republikonų nepabijos už jį pabalsuoti ir Darbo Partijos tikietu.

Kitos lenktynės buvo taip vadinamame "šilkinių kojinių" distrikte, 17-me, tarp kongresmano Joseph Clark Baldwin, pažangesnio republikono, su valstijos senatoriu Frederick Coudert, Jr., taipgi republikonu. Skelbia Coudert'ą laimėjus.

Spėjama, kad Baldwinas vistiek kandidatuos nepriklausomai ir kad jis gali būti išrinktas nežiūrint šio pralaimėjimo, nors tas jau apsunkina kampaniją. Galutinuose rinkimuose, mat, piliečiai išeina balsuoti masiniai. O kada masės balsuoja, pažangesniems yra daugiau progų laimėti. Masės jauste nujaučia, kas joms gera. Gi šiais laikais daugelis ir eilinių piliečių nebeatsideda vien ant nuojautos, jie yra ir informuoti.

L. K. N.

Arbitratorius Nusprendė Darbininkų Naudai

Press Wireless, Inc., sulaužė kontraktą, kada ji prašalino iš darbo 46 darbininkus, CIO American Communications Association narius, pirm to apie tai neatsiklausus arbitracijos. Taip nusprendė Arthur Meyer, valstijinis Tarpininkavimo Tarybos pirmininkas.

Darbininkai, įskaitant ir tuos 46, žadėjo grįžti į darbą rugpj. 22-rą.

Jauna moteriškė, apie 25 metų, nusižudė nušokus nuo Manhattan Bridge į East River. Ją greit ištraukė, bet jinai mirė vežant į ligoninę.

Kariškis Miręs Vaikų Paralyžiumi

Pravestas tyrinėjimas priežasties mirties kariškio jam grįžtant iš Europos laivu New Bern Victory praeitą sekmadienį. Kariškieji Halloran Ligoninės, Staten Island, gydytojai pripažino, jog kariškis mirė vaikų paralyžiumi (polio).

Mirusiojo vardas neskelbiama pirm pranešimo jo giminėms.

Antras, sergantis kariškis, T/Sgt. Oliver H. J. Perry, randasi Camp Kilmer ligoninėje. Pas jį atvykę tėvai iš Saylesville, R. I.

Kiti 410 kariškių, keliavusieji su sirgusiuoju viename laivo skyriuje tebelaikomi kempėje atskirti nuo kitų. O 11 iš buvusių viename kambaryje laikomi ligonių padėtyje, nors ir neserga.

Mitchell I. Lewis, 19 metų, iš Washington, prarado dalį kairės kojos nukritus ar nušokus po IRT traukiniu Lexington Ave. linijos 96th St. stotyje, New Yorke.

MIRĖ

Vincent Marcinkevičius, 77 m. amžiaus, gyveno 17 Filmore Pl., Brooklyne, mirė rugpjūčio 20 d., Kings County ligoninėje. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioj, 231 Bedford Ave. Laidotuvės įvyks rugpj. 23 d., Mt. Olivet kapinėse. Laidotuvių pareigomis rūpinasi grab. J. Garšva.

Marijona Čerkauskienė, žmona Antano Čerkausko, kuris kadaise laikė kriaučių biznį. Ji gyveno 306 Graham Ave., Brooklyne. Mirė rugpj. 20 d., Cranbury, New Jersey. Kūnas parvežtas ir pašarvotas grab. M. Bieliausko koplyčioj, 660 Grand Street, Brooklyne. Laidotuvės įvyks rugpj. 24 d., Šv. Jono kapinėse.

Velionė paliko nuliūdime vyrą Antaną, dukterį Bernice Kayhoe ir tolimesnius gimines.

Laidotuvių pareigomis rūpinasi grab. Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Iš Francijos Atskrido Meilužė, Bet...

Net iš Los Angeles atvyko į New Yorką buvęs kariškas orlaivyno fotografas Zeferino Satele. Atvyko pasitikti iš Francijos atvykstančią sužadėtinę ir čia pat apsivesti, pradėti medaus mėnesį praeito penktadienio vakarą. Bet jo mergužėlė nepribuvo.

Pradėjęs jieškoti, Satele išsiaiškino, kad jo mergina, Angele Mascau, buvo išsodinta Washingtone, vieton New Yorko, dėl blogo oro lėktuvui negalėjus čionai nusileisti. Kad jinai pasodinta ant traukinio į New Yorką. Jis patyrė, kad ji norėjusi gauti lėktuvą į Los Angeles, bet negavusi. Kad ji buvusi agentūroje pasiimti jo paliktų jai pinigų ir kad agentūros darbininkas gavęs jai viešbutyje kambarį, bet niekas nežinojo, kokiame viešbutyje.

Satele pradėjo jieškoti iš telefonų knygos, telefonu. Pagaliau, suradęs viešbutį, kuriame užregistruota jo Angele, bet paskambinus į jos kambarį niekas neatsiliepia. Nuvykstą ten, jos nėra — ji išėjusi su kokiu jaunu francūzu, kartu su ja iš Paryžiaus skridusiu į Ameriką. Geram ar blogam išsivedė — kas juos žino?

Dar viena bėda, tai kad būsimasis vyras negalėjo pasakyti, kokio Angele aukščio, kiek sveria ir kitko. Tačiau jis žinojo tiek, kad ji rausvaplaukė ir mėlynakė. Aišku, ne kažin kiek žinių galima būtų iš jo ir tikėtis — nuo praeito spalių mėnesio jisai buvo jos nematęs.

Klaidingai Pasakyta

Aprašyme Ruth Kazlauskaitės staigaus apsirgimo ir operacijos buvo pasakyta, būk tėvams išvykus vakacijų ji apsirgo. Netaip buvo. Ji kartu su tėvais buvo išvykus vakacijom ir apsirgo, kartu su tėvais grįžo ir jai buvo padaryta operacija. Ruth sveiksta. Už klaidą atsiprašome.

PARDAVIMAI

Parsiduoda farma, 135 akrai geros žemės, šeši budinkai, 25 melžiamos karvės, 2 arkliai, naujas traktorius ir visos kitos farmai reikalingos mašinos. 8 mailės nuo Amsterdam miesto. Kaina $12,000 su viskuom. Pardavimo priežastis — savininkė viena moteriškė negali tinkamai vesti taip stambų ūkį. Kreipkitės:

Mrs. Gogis, R. D. 1, Amsterdam, N. Y. Iš Brooklyno apylinkės, dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Tom Kanaporis, 107-40 88th St., Ozone Park, N. Y. (193-198)

Svečiai

Pas laisvietį Juozą Byroną svečiavosi jo brolis Jonas Adomaitis ir William (Doc.) Weber su žmona iš Ashley, (netoli Wilkes Barre, Pa.) Buvo atvykę biznio reikalais.

Ta proga svečiai atlankė ir kitus laisviečius ir pasimokėjo Laisvės prenumeratą dviem metam. Ir, kaip paprasta mūsų svečiams, lankosi Lituanica Restaurane, ir žinoma, pas gerą Laisvės įstaigos ir laisviečių mecenatą Petrą Kapicką. Biznio įstaigų svečiams įdomu, kadangi ir jie patys biznieriai — Adomaitis turi Bar and Grill užeigą, o jo draugas (svetimtautis) Weber — vaistine, abudu kaimynai ir abu geri draugai.

Išvyko dar neatlikę visų reikalų. Juos užbaigti vėl visi žadėjo sugrįžti penktadienį, rugpjūčio 23 d.

Be Adomaičio brolio dar Maspethe gyvena jo žmonos sesers duktė Franė Svirskūnaitė (Jankauskienė). O Weberio Brooklynas yra gimtinė ir čia gyvena jo trys seseris ir kiti giminės.

Rep.

Mrs. Genevieve Phelps, 45 m., žmona pulkininko Phelps, rasta pasišovus Hotel Windsor, New Yorke, kur šeima buvo laikinai apsigyvenus. Ji serganti nervų pakrikimu.

Laivu Vulcania iš Italijos atvežta 6 slapukai. Tarpe tų bent viena ponia, norinti išamerikiečių darbo pati be darbo gyventi. Gal ir daugiau tokių buvo, tik nepasisakė.

Arklių Girdyklose Esą Žuvies ir Muilo

Gyvulių Globos Draugija (ASPCA) po visą miestą yra pristeigusi lovių, iš kurių gali atsigerti pravažiuojami pro tas vietas arkliai. O arkliai, kaip žinia, jokių "kokų" negeria, be vandens nepamylėsi, jie trokšta.

Bet ne visi žmonės atsižvelgia į arklių teisę turėti savo "privatišką stiklą." Važiuojant keliu, vargšas arklelis iš tolo skubina prie lovio, bet pribėgęs pakvėpina ir nusisuka nuliūdęs. Jo "stiklinė" primėtyta visokių šiukšlių, tarpe tų, tokių smirdylų, kaip negyva žuvis ir muilas, cigarečių ir cigarų galai.

Gyventojams Murray Hill Hotel, prie puošniosios Park Ave., New Yorke, paliepta išsikraustyti. Pasakyta, jog nuo 31 d. šio mėnesio nebebus patarnavimo.

"Jaunuoliai" Piknikavo

Praeitą ketvirtadienį Labdarybės Departmento palaikomas senukams susiedijos centras, esąs prie Tremont ir 3rd Aves., Bronx, suruošė jau pagyvenusiems žmonėms išvažiavimą Hudson upe. Susirinko 145 žmonės, tarpe kurių už vis jauniausis "jaunuolis" buvo 61 metų, o vyriausis 90.

Pasikalbėjimuose, kas senukas, tai naujas patarimas, kad ilgai gyventi. O vyriausiojo, Samuel Goldbergo, norintiems ilgai gyventi patarimas buvo "nepersivalgyti."

Nupirkus kitai šeimai namus, kuriuose jie gyveno, Theodore šeima, Appleton, Wis., su septyniais vaikais susikraustė į apskrities kalėjimą.

OPA panaikino lubines kainas visiems džiovintiems vaisiams apart obuolių. Neribotos kainos įvedamos su rugpjūčio 19-ta.

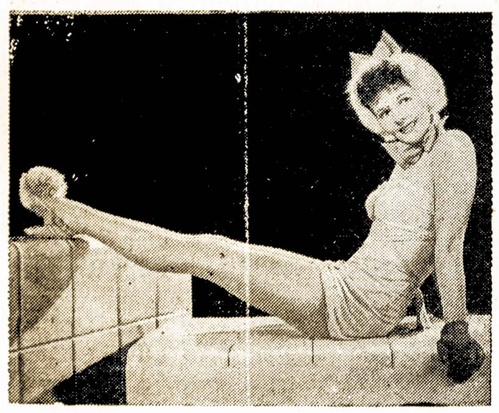

Mary Martin išstoja su daugeliu kitų scenos, filmų ir radio žvaigždžių Warnerių spalvotoj muzikališkoje filmoje "Night and Day," Hollywood Teatre, Broadway ir 51st Street, New Yorke.

BROOKLYNO LIETUVIŲ
Valgių ir Gėrimų Įstaigos

CHARLES VIGŪNAS
284 Scholes Street
Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8573

WM. SKUODIS
564 Wythe Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8054

ANTHONY ROGERS
(Raudžius)
328 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

MIKE LEIPUS
324 Devoe Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8003

Lietuviškas
TRAKTYRIUS
Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės
Geri Užkandžiai
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometristai
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmalavojų įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
221 South 4th Street
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS
VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
650 5th Ave., kamp 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5569

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

JONAS LAZAUSKAS
Užlaiko Valgių ir Gėrimų Įstaigą
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
PUIKI SALIUKĖ SU ATSKIRU ĮĖJIMU, PATOGI GRUPĖMS PASILINKSMINTI
337 St. Nicholas Avenue
Brooklyn, N. Y.
Kampas Palmetto St. Tel. EVergreen 2-9141

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA KAS DIENĄ IR NAKTĮ APART SEKMADIENIŲ
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

BULOVA!
Didelis Pasirinkimas Laikrodžių ir kitokių Daiktų

DEAN
15 jewels . . . $24.75
PATRICIA
17 jewels . . . $24.75
CAMBRIDGE
15 jewels . . . $29.75
BEATRICE
17 jewels . . . $29.75
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2173. (Arti Graham Ave.) Atdara Vakarais.